

**«Regeringsverklaring van het Brussels
Hoofdstedelijk Gewest bij het 4de Afvalplan »**

Mei 2010

«Regeringsverklaring van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest bij het 4de Afvalplan »

Europese Richtlijn 2001/42/EG van 27 juni 2001 betreffende de beoordeling van de gevolgen voor het milieu van bepaalde plannen en programma's voert het principe in dat er voor alle plannen en programma's die aanzienlijke gevolgen voor het milieu zouden kunnen hebben een milieubeoordeling moet worden uitgevoerd. De bepalingen van die richtlijn slaan rechtstreeks op het plan voor het beheer en de preventie van afvalstoffen.

Zoals bepaald staat in artikel 5 van de ordonnantie van 7 maart 1991 betreffende de preventie en het beheer van afvalstoffen, gewijzigd door de ordonnantie van 18 maart 2004 die richtlijn 2001/42/EG in Brussels recht omzet, werd dan ook een rapport opgesteld over de milieugevolgen. Dat rapport werd samen met het ontwerp van plan ter beschikking gesteld van het publiek, naar aanleiding van het openbaar onderzoek dat plaatsvond van 15 oktober tot 15 december 2008.

Overeenkomstig § 9 van datzelfde artikel 5¹ begeleidt deze milieuverklaring het goedkeuringsbesluit van het vierde plan van de preventie en het beheer van afvalstoffen. Die verklaring vat samen:

- hoe milieuoverwegingen in het plan geïntegreerd zijn (1);
- hoe rekening werd gehouden met het opgestelde milieueffectenrapport, de adviezen en het resultaat van de raadpleging (2);
- de redenen waarom het Instituut voor het plan koos zoals het is aangenomen, rekening houdend met de andere redelijke alternatieven die zijn behandeld (3).

1. Milieuoverwegingen in het plan

Het gewestelijk plan voor de preventie en het beheer van afvalstoffen is van die aard dat het in de eerste plaats rekening houdt met milieuoverwegingen. Het wil afval op een ecologisch efficiënte manier beheren; afvalstoffen zijn een bron van veel vervuiling, maar vormen ook een steeds groter potentieel als vervanging van grondstoffen uit al dan niet fossiele natuurlijke hulpbronnen. Het plan houdt niet alleen rekening met het afval dat in het stadium van het eindverbruik geproduceerd wordt maar ook met het afval dat gegenereerd wordt door de industrieën die de consumptiegoederen maken; het plan doet dat via zijn preventiedoelstellingen rond de strijd tegen verspilling (papierverspilling, voedselverspilling, strijd tegen overtollige verpakking). Het plan kadert dus volledig in de context van de uitputting van de natuurlijke hulpbronnen en van de klimaatwijzigingen.

¹ " Op het einde van het openbaar onderzoek stelt het Instituut, in samenwerking met het Gewestelijk Agentschap voor Netheid, het plan op, rekening houdend met het milieueffectenrapport, de adviezen die vóór, tijdens en na het openbaar onderzoek zijn uitgebracht en de resultaten van de grensoverschrijdende raadpleging. Het bezorgt vervolgens het plan en het milieueffectenrapport aan de Regering. Het stelt eveneens een milieuverklaring op die samenvat hoe milieuoverwegingen in het plan werden geïntegreerd en hoe met het opgestelde milieueffectenrapport, de adviezen en het resultaat van de raadpleging rekening werd gehouden alsook de redenen waarom is gekozen voor het plan zoals het is aangenomen, zulks in het licht van de andere redelijke alternatieven die zijn behandeld." (artikel 5 § 9 van de ordonnantie van 7 maart 1991).¹

2. MER, adviezen en raadplegingen

2.a. Milieueffectenrapport

Het Instituut stelde overeenkomstig de geldende wetgeving een milieueffectenrapport op over het ontwerp van plan, op basis van een bestek dat in onderlinge overeenstemming tussen het BIM en het Agentschap Net Brussel is vastgelegd na advies van de Raad voor het Leefmilieu (RLBHG) en van de Economische en Sociale Raad (ESR). Het rapport werd ter beschikking van het publiek gesteld vanaf de eerste dag van het openbaar onderzoek.

Dat rapport dient om de eventuele aanzienlijke milieugevolgen van het plan te identificeren, te beschrijven en te beoordelen.

In de conclusies van het milieueffectenrapport (MER) wordt gesteld dat het nieuwe plan de actieprincipes van de voorgaande plannen herbevestigt en het mogelijk maakt om bepaalde procedures bij te sturen en de beoogde groep van actoren te verruimen. Het plan beoogt bovenal de versterking van de doeltreffendheid van de preventie- en recyclage-inspanningen van het Gewest door:

- een toename van de actiemiddelen;
- de ontwikkeling van specifieke acties en instrumenten volgens de doelgroepen;
- het vastleggen van becijferde doelstellingen en indicatoren voor opvolging;
- het opvoeren van het aantal economische en reglementaire stimulansen (sorteerplicht, belastingen op verbranding, verantwoordelijkheid van de producenten van gevaarlijke afvalstoffen);
- het invoeren van een duurzaam inkoopbeleid;
- de ontwikkeling van nieuwe infrastructuur voor afvalbeheer (biomethanisering) en de modernisering van de bestaande inzamelings- en verwerkingsinfrastructuur (glascontainers, stortplaatsen voor grofvuil, sorteercentra, verbrandingsoven).

Het milieueffectenrapport heeft het mogelijk gemaakt om verschillende punten te identificeren waaraan in het kader van de doorvoering van een ontwerp van nieuw Afvalplan bijzondere aandacht besteed zal moeten worden. Het betreft in het bijzonder volgende punten:

- samen met Net Brussel de mogelijkheid overwegen om te verhinderen dat de vrijgekomen capaciteit van de verbrandingsoven als gevolg van het voorliggende ontwerpplan aan de privésector doorverkocht wordt of om ten minste de energierugwinning van het verbrande afval te verbeteren;
- de noodzaak om de problematiek van de geurhinder op te nemen in het beheerbeleid van de composterings- en biomethanisatie-installaties;
- de bewustmaking van de Brusselaars inzake de kwaliteit van het afval dat via compostering en biomethanisering voor valorisatie in aanmerking komt;
- de opname van de milieuproblematiek (lawaai, uitstoot van CO₂ en van verontreinigende stoffen, ...) tijdens de ophaling van afval;
- het rekening houden met de mogelijke gevolgen voor de gezondheid van alle types gevaarlijk afval (huishoudelijk chemisch afval, afgedankte elektrische en elektronische apparatuur, asbest,...);
- de bewustmaking van de Brusselaars inzake de kwaliteit van het ongesorteerd afval dat naar de verbrandingsoven gestuurd wordt;
- een continue opvolging van "verklikkende" verontreinigende stoffen in de uitstoot van de verbrandingsoven;

- de bewustmaking van de Brusselaars inzake de samenstelling van het gesorteerde afval dat in de circuits voor hergebruik of recyclage terechtkomt;
- de bewustmaking van particulieren inzake de identificatie van asbesthoudend materiaal;
- de toepassing van maatregelen tot bescherming en bewustmaking van de medewerkers van de verzamelpunten (containerparken), specifiek wanneer hier kleine hoeveelheden asbest van particulieren achtergelaten kunnen worden;
- de afstemming van de belastingen en tarieven (verbranding, verwerking, terugnameplicht) op de bedragen van de andere Gewesten;
- de invoering van een intergewestelijk overleg waarbij idealiter ook het Federale niveau betrokken wordt in het kader van de onderhandelingen met de distributiesector binnen het domein van afvalpreventie en duurzame consumptie.

Een meerderheid van de aanbevelingen komt uit de bemerkingen die tijdens het openbaar onderzoek geformuleerd zijn. Ze zullen allemaal in aanmerking genomen worden in het kader van de uitvoering van het plan.

Het milieueffectenrapport stelt ook mogelijke alternatieven voor de maatregelen die in het plan opgesomd worden voor. Er wordt echter onderstreept dat de meeste bindende preventiemaatregelen de loutere bevoegdheden van het Gewest overstijgen, waardoor er zich een samenwerking met het Federale niveau en de overige Gewesten opdringt. Het rapport verduidelijkt dat heel wat van die maatregelen een alternatief karakter hebben: ze zouden in de plaats kunnen treden van de maatregelen voorzien in het plan, maar vormen geen aanvulling daarop.

Andere alternatieven zoals de verplichting voor de overheid om producten aan te kopen die verplicht aan bepaalde milieucriteria beantwoorden, de heffing van statiegeld op verschillende producten, een verscherpte controle op reclame, het sluiten van akkoorden met de gemeenten, de organisatie van uitgebreide voorlichtingscampagnes met aankoopadvies, het ondersteunen van de handel in curiosa, knowhowbeurzen en LETS (Local Exchange Trading System), de ontwikkeling van de selectieve inzameling van huishoudelijk keukenafval, de invoering van proportionele heffingen,... zijn in overweging genomen en zijn in de voorschriften die in het plan vermeld staan opgenomen.

Wat het verbod op het ophalen en/of verbranden van bepaalde types afval en de invoering van heffingen en sancties in verhouding tot de afvalproductie betreft, wordt er gesteld dat er met de heffing op de verbranding van afval en de recyclagedoelstellingen die al in het plan voorzien zijn, dezelfde doelstellingen nagestreefd worden en dezelfde resultaten bereikt zullen worden.

2.b. Openbaar onderzoek

De Brusselse regering keurde het ontwerp van het vierde afvalstoffenplan op 16 juli 2008 goed. Het werd van 15 oktober 2008 tot 15 december 2008 aan een openbaar onderzoek onderworpen.

De gemeenten hadden tot 15 januari 2009 de tijd om hun adviezen bekend te maken.

3. Formaliteiten die zijn afgehandeld overeenkomstig de geldende wetgeving

Overeenkomstig het besluit van de Brusselse Hoofdstedelijke Regering van 5 september 1991, vervolledigd door de ordonnantie van 18 maart 2004 tot vaststelling van de regels van het openbaar onderzoek over de planning van de preventie en het beheer van afvalstoffen, werden de volgende formaliteiten afgehandeld:

Openbaarheid van het openbaar onderzoek en steun aan de gemeenten

Op 29 september 2008 werd een brief verstuurd naar de burgemeesters van de negentien Brusselse gemeenten, om hen te waarschuwen voor een nakend openbaar onderzoek over het afvalstoffenplan en om de verantwoordelijke ambtenaren in hun gemeente uit te nodigen voor een informatievergadering op 8 oktober 2008.

Tijdens die informatievergadering werd het ontwerp van plan voorgesteld en kregen de verantwoordelijken van de negentien gemeenten een aantal exemplaren bezorgd (10 NL, 10 FR) van het ontwerp van plan en van het milieueffectenrapport.

In het Belgisch Staatsblad van 6 oktober 2008 en van 14 november 2008 werd een bijlage gepubliceerd die het openbaar onderzoek aankondigde.

Die aankondiging verscheen ook in de lokale en nationale pers:

- Op 2/10 en 13/11: Brussel Deze Week
- Op 6/10 en 14/11: De Standaard
- Op 6/10 en 14/11: De Morgen
- Op 6/10 en 14/11: La Capitale
- Op 6/10 en 14/11: Le Soir
- Op 6/10 en 14/11: Vlan

Van 15 tot 22 oktober werd op Viva Bruxelles een Franstalige radiospot uitgezonden (21 keer per dag).

Van 15 tot 29 oktober werd op FM Brussel een Nederlandstalige radiospot uitgezonden (drie keer per dag).

Van 15 tot 24 oktober werd op Télé Bruxelles een Franstalige tv-spot uitgezonden (in totaal 148 keer op tien dagen).

Van 15 tot 22 oktober werd op Tv Brussel een Nederlandstalige tv-spot uitgezonden (24 keer per dag).

Vanaf de eerste dag van het openbaar onderzoek konden alle documenten in verband met het onderzoek (ontwerp van plan, milieueffectenrapport, een brochure die het ontwerp van plan samenvat, een vragenlijst, het vorige afvalstoffenplan en de balans daarvan, en de affiche die onder de gemeenten verspreid werd) worden gedownload op de volgende websites:

- <http://www.bruxellesenvironnement.be/plandechets>
- <http://www.leefmilieubrussel.be/afvalplan>

Alle documenten werden eveneens aan de gemeenten bezorgd (via e-mail en per koerier).

Raadpleging van het publiek

Het publiek kon het MER en het ontwerp van plan raadplegen bij de infodienst van het BIM, elke dinsdag en donderdag tussen 10 en 12 uur van 15 oktober tot 15 december. Daarnaast kon het publiek die documenten ook gaan raadplegen in het gemeentehuis.

Hoorzittingen

Daarnaast werden er in de verschillende Brusselse gemeenten niet minder dan zeven hoorzittingen georganiseerd. Als bijlage is er een lijst met de datums en plaatsen van die hoorzittingen (sommige gemeenten organiseerden die samen).

Op 19 november was er in samenwerking met BECI (Brussels Enterprises Commerce and Industry) ook een informatievergadering die speciaal voor de economische actoren bedoeld was.

Tot slot organiseerde Leefmilieu Brussel ook nog een hoorzitting op 2 december (14 tot 17 uur) in zaal Terarken 1 van het Paleis voor Schone Kunsten.

Tentoonstelling 'Het is ons afval'

Het Brussels Gewest organiseerde samen met het BIM en met het Agentschap Net Brussel vanaf 15 november 2008 een tentoonstelling die intussen verlengd is tot 15 april 2009, met als titel 'Het is ons afval'. Die tentoonstelling dient om het publiek aan de hand van didactische instrumenten de economische en sociale context voor te stellen waarin de planning gebeurt, samen met het belang van die planning en met de doelstellingen en precieze middelen ervan, met vermelding van cijfers.

Tot slot werd er in de gemeenten en op de tentoonstelling op grote schaal een vragenlijst verspreid; die werd ook online gezet op de website van Leefmilieu Brussel.

4. Resultaten van het openbaar onderzoek

De Raad voor het Leefmilieu, de Economische en Sociale Raad en elf verenigingen die actief zijn in het Brussels Gewest formuleerden een omstandig advies over de tekst van het ontwerp van plan.

Ook negen van de negentien gemeenten gaven hun advies.

Er liepen 2.423 ingevulde vragenlijsten binnen; 411 werden online ingevuld en 2.012 vragenlijst werden op papier ingevuld. Het bedrijf Ipsos verwerkte de gegevens uit die vragenlijsten (zie bijgevoegde Ipsos-studie).

Het BIM ontving zowat vijftien individuele adviezen via e-mail of per post.

2.c Methodologie

- Betreffende het milieueffectenrapport:

De conclusies en de aanbevelingen die in het milieueffectenrapport vermeld worden, zijn in aanmerking genomen voor de definitieve versie van het plan, meer bepaald voor de

identificatie van de voorschriften in het ontwerpplan die als prioritair beschouwd moeten worden

- Betreffende de ontvangen adviezen:

Alle adviezen die werden ontvangen van particulieren, verenigingen en gemeenten werden geïnventariseerd en geanalyseerd in de context van het hoofdstuk van het ontwerp van plan waarop ze betrekking hebben. Bijlage 2 is een synthese van die adviezen.

5. Motivering van de gemaakte keuzes

In de samenvattende tabel van de vragen en suggesties die in de loop van het openbaar onderzoek gesteld en gedaan zijn (zie bijlage 1) staan alle vragen en staat aangegeven of die vraag tot een wijziging van het plan heeft geleid, met vermelding van het nummer van de gewijzigde pagina en anders met vermelding van de reden waarom geen gevolg werd gegeven aan die vraag.

6. Samenvatting IPSOS-onderzoek

In het kader van het openbaar onderzoek hield Leefmilieu Brussel een opiniepeiling, telefonisch en via een op grote schaal verspreide vragenlijst op papier.

Vragenlijst op papier

2.423 ingevulde vragenlijsten (411 online, 2012 op papier)

De Brusselaars die de vragenlijst hebben ingevuld en die zich dus betrokken voelen bij de afvalproblematiek zijn van mening dat duurzaam verbruiken en duurzaam produceren alleen maar mogelijk zijn wanneer we ons consumptiegedrag veranderen en wanneer de regering maatregelen treft. Zij vinden inderdaad dat de regering en de burgers een rol te vervullen hebben in de vermindering van afval.

Die Brusselaars zijn van oordeel dat zij hun consumptiegedrag moeten veranderen om minder afval te produceren; die verandering kan er pas komen wanneer de regering producten promoot die weinig afval doen ontstaan en wanneer zij taksen verhoogt, meer bepaald door:

- de verplichting om voor afval te betalen volgens de geproduceerde hoeveelheid afval;
- opvoedings- en sensibiliseringsacties in de scholen;
- speciale aandacht in de winkels voor producten die minder afval doen ontstaan;
- minder gebruik van plastic wegwerpzakken en overbodige verpakkingen.

De meeste Brusselaars zijn van oordeel dat om het afval beter te kunnen aanpakken er in de eerste plaats meer aan recyclage gedaan moet worden, dat sorteren verplicht gemaakt moet worden, dat er meer gescheiden ophaling en inzameling nodig is en dat er meer Groene Plekjes moeten komen voor de inzameling van speciaal afval. Veel mensen weten immers niet wat ze moeten aanvangen met sommige afval, zoals chemisch afval, groot huisvuil en bouwafval of toch zeker het afval waarvoor de recyclage-infrastructuur zoals de Groene Hoekjes en de containerparken niet gekend, toegankelijk of toereikend is.

Het plan zou een antwoord moeten kunnen geven:

- op de vragen naar een informatie- en sensibiliseringscampagne;
- op de vragen naar bijkomende infrastructuur;
- op de problematiek van het niet-huishoudelijk afval.

Telefonische enquête

De telefonische enquête bereikt een ander segment van de bevolking, dat minder gesensibiliseerd is omtrent de afvalproblematiek.

Volgens de meeste ondervraagde Brusselaars moet de vermindering van de afvalproductie van de regering komen, door middel van maatregelen die producten moeten bevorderen die minder afval doen ontstaan, maar ook van de burgers zelf, die hun consumptiegedrag moeten veranderen.

Tot slot zijn vier op de tien Brusselaars van mening dat taksen hun manier van produceren en consumeren zouden beïnvloeden.

De meeste ondervraagde Brusselaars zijn van mening dat de volgende maatregelen nodig zijn om te zorgen dat er minder afval geproduceerd wordt:

- speciale aandacht in de winkels voor producten die minder afval doen ontstaan;
- de verplichting om voor afval te betalen volgens de geproduceerde hoeveelheid afval;
- opvoedingsacties in scholen en grote sensibiliseringscampagnes naar de consumenten;
- minder gebruik maken van plastic wegwerpzakken, overbodige verpakkingen en ongewenste huis-aan-huisbladen.

In verband met het afvalbeheer geven de ondervraagde Brusselaars er in de eerste plaats de voorkeur aan afval te hergebruiken als energiebron; vervolgens willen ze meer recyclage en gescheiden ophaling en willen ze dat er meer plaatsen komen waar het keuken- en tuinafval gecomposteerd kan worden.

Ze vragen zich vaak af wat ze moeten doen met bepaald afval, zoals chemisch afval, oliën of elektrische toestellen, waarvoor de recyclage-infrastructureur niet gekend, toegankelijk of toereikend is.

Uit de twee enquêtes blijkt dat de Brusselaars niet zo ongevoelig zijn voor financiële maatregelen, zoals de maatregel om te moeten betalen voor zijn afval naar gelang van de hoeveelheid afval (zakken waarvoor betaald moet worden, of gratis zakken tot een bepaalde hoeveelheid afval per gezin).

Lijst van de bijlagen:

- 1. Samenvattende tabel van de ontvangen vragen en suggesties**
- 2. Synthese van de ontvangen adviezen en opmerkingen**
- 3. Lijst van de verenigingen, gemeenten en particulieren die een advies formuleerden**

Bijlage 1. Overzichtstabel van de ontvangen vragen / suggesties

Vragen	Standpunt ten aanzien van de vraag	Wijziging aan de tekst	Motiveringen
1. De competenties inzake openbare netheid en afvalbeheer fuseren	Nee		Het gaat om een politieke keuze die niets te maken heeft met het plan
2. De plannen met betrekking tot de openbare netheid en afvalstoffen fuseren	Nee		Het gaat hier om plannen met een totaal verschillend voorwerp (preventiebeleid en afvalbeheer enerzijds en omkadering van het beleid inzake de reiniging van gewest- en gemeentelijke wegen anderzijds)
3. Een duurzame oplossing vinden voor het veegafval dat momenteel naar de verbrandingsoven gaat	Nee		Het gaat hier om gemengd afval waarvoor de verwerking door energieopwekking de beste oplossing vormt
<u>Over de modaliteiten van het openbaar onderzoek</u>			
4. De termijnen van het openbaar onderzoek verlengen	Ja	Nee	Het Gewest zal de geldende Brusselse wetgeving aanpassen om de modaliteiten van het openbaar onderzoek te wijzigen en de duur ervan te verlengen
5. De aan het openbaar onderzoek toegewezen middelen verhogen	Nee		Het gaat hier om een beslissing die niets te maken heeft met het plan
6. Gemeentelijke openbare hoorzittingen verplicht houden	Ja	Nee	Deze bepaling bestaat al in het Brussels recht. Het Gewest is niet van plan de bestaande wetgeving op dit punt te wijzigen.
7. De steun aan gemeenten verhogen om de bevolking in bredere zin te informeren	Nee		De huidige wettelijke bepalingen organiseren de complementariteit tussen de gemeenten en het Gewest
<u>Over de draagwijdte, de duur en de termijnen</u>			
8. Uitvoeringskalender, volgorde van prioriteit en budget vastleggen	Ja	Ja	Het plan wordt aangevuld met een budget en legt prioriteiten vast in de uitvoering van de voorschriften, toevoeging pagina 10
9. Dezelfde structuur aanhouden als de vorige plannen	Nee		Het is in dit stadium niet meer mogelijk rekening te houden met deze opmerking
10. Maatregelen of voorschriften nummeren	Ja	Ja	Alle voorschriften die op het plan vermeld staan, werden genummerd
11. Een duidelijke termijnplanning vastleggen die loopt tot 2014	Ja	Ja	De doelstellingen van het plan worden nu in overeenstemming gebracht met een termijnplanning die loopt tot 2013 en/of 2020
12. De evaluatie van het plan onderwerpen aan een openbaar onderzoek, en voor het eerst in 2014	Ja	Ja	Het Gewest is van mening dat hoewel het formeel om een plan van onbepaalde duur gaat, het wenselijk is het aan het eind van een legislatuur, d.w.z. in 2013, te onderwerpen aan een openbaar onderzoek. Het plan werd in die zin aangepast, pagina 9

<u>Over de doelstellingen</u>			
13. De preventiedoelstellingen van een duidelijke termijnplanning op elkaar afstemmen	Ja	Ja	Elk preventiedoel werd afgestemd op een termijnplanning die loopt tot 2014 en 2020
14. De preventiedoelen toelichten	Ja	Ja	Een tabel die de veronderstellingen voor de berekening van de cijfermatige preventiedoelen toelicht, is bij het plan gevoegd
15. De cijfermatige doelstellingen indicatief en niet-dwingend maken	Ja	Nee	Dit is reeds het geval
16. Een ambitieus doel beogen voor een vermindering van de capaciteit van de verbrandingsoven van Neder-Over-Heembeek met 33 %	Ja	Ja	Het plan voorziet voortaan dat de werkelijke nood aan afvalverbranding in het Gewest geanalyseerd moet worden in het licht van de gewestelijke en euroregionale capaciteiten (voorschrift 48)
<u>Over de evaluatie</u>			
17. Prioritaire verbetering van de follow-up van de productiegegevens van huishoudelijk afval, daarmee gelijkgesteld afval en industrieel afval	Ja	Ja	Het Gewest beschouwt dit voorschrift als primordiaal en maakt hier een prioriteit van. Het plan werd daarom gewijzigd op pagina 10
<u>Over het milieueffectenrapport</u>			
18. Een evaluatie van de effecten op het gebruik en op de eco-innovatie en op de energie-efficiëntie opnemen	Nee		Het gaat hier om een milieueffectenrapport. Dit bevat reeds een evaluatie van het effect op het gebruik en het CO2-effect
19. Een algemene economische analyse over de kostprijs van de verschillende voorgestelde kanalen opnemen	Ja	Ja	Er is een voorschrift toegevoegd op pagina 57. Het voorziet in het aanbrengen van voldoende informatie over de kostprijs van de verschillende kanalen
<u>Ontwikkeling van een afvalmarkt.</u>			
20. De ontwikkeling van de afvaleconomie en niet alleen de sociale economie ondersteunen. In het kader van de EFRO-projecten kleine recyclingbedrijven ontwikkelen, met behoud van een openbaar beheer van dit afval	Ja	Ja	Aan deze vraag is reeds ruimschoots voldaan door de acties die gepland zijn in het kader van dit project en het plan voorziet reeds het uitbouwen van de samenwerking met alle spelers in de recycling- en tweedehandssector in Brussel. Er werd een paragraaf toegevoegd aan het plan om dit beter te preciseren, pagina 22
<u>Over de acties voor vermindering aan de bron</u>			
21. Samenwerken met de spelers op het terrein, op basis van partnerschap in plaats van een top-down aanpak, en dus: <ul style="list-style-type: none"> ➢ opstellen van een inventaris van de spelers op het terrein die te maken hebben met de afvalproblematiek en bereid zijn om samen te werken ➢ binnen Leefmilieu Brussel een netwerk van ecogidsen rekruteren of aanstellen, of een netwerk van gewestelijke ambtenaren die op lokaal niveau opereren maar op gewestelijk niveau worden 	Ja	Ja	Het Gewest wil met de spelers op het terrein samenwerken op basis van partnerschappen; de formulering van de paragraaf in verband met deze vraag werd aangepast; pagina 12

opgeleid/gecontroleerd			
<ul style="list-style-type: none"> ➤ een concept met verplaatsbare informatieborden over specifieke evenementen ontwikkelen ➤ een netwerk van ecoambassadeurs invoeren, of vrijwillige milieuambassadeurs die op de hoogte zijn van wat er in het Brussels gewest allemaal gebeurt op het vlak van compostering 			
22. Samenwerkingsakkoord uitwerken met de federale overheid over de productnormen en overleg met de betrokken sectoren uitwerken	Ja	Ja	Het Gewest is van mening dat het nodig is samen te werken met de federale overheid inzake de productnormen; het ontwerpplan voorzagt dit reeds, pagina's 17 en 21
23. Meer aandacht voor kwalitatieve preventie (vermindering van het energiegehalte van de producten en het gehalte aan gevaarlijke stoffen)	Ja	Nee	Aan deze vraag werd reeds tegemoetgekomen in het ontwerpplan, pagina's 20 en 21
Strijd tegen voedselverspilling			
24. De problematiek opnemen in de week van de preventie en een gewestelijke jaarkalender uitwerken die verspreid wordt onder de gespecialiseerde spelers	Ja	Ja	Het plan werd in die zin gewijzigd, pagina 13
25. De energie-etikettering van voedingsproducten uitwerken op federale of zelfs Europese schaal	Ja	Ja	Het ontwerpplan voorzagt dit voorschrift reeds (zie pagina 20); dit werd lichtjes aangepast om nog beter tegemoet te komen aan deze vraag
26. De door voedselverspilling veroorzaakte vervuiling aan de kaak stellen in de bewustmakingscampagnes en voldoende informatie verstrekken over de vermelde vervaldata	Ja	Nee	Deze vraag is reeds voorzien in het kader van de campagnes over voedselverspilling
Strijd tegen papierverspilling			
27. De omkering van de logica van de antireclamesticker versnellen	Nee		Eerst moet de doeltreffendheid van de bestaande sticker worden onderzocht
28. De nodige garanties verkrijgen voor de goede uitvoering van dit voorschrift door de distributiebedrijven	Ja	Nee	De geldende Brusselse reglementering ter zake voorziet dit reeds
29. Andere opties onderzoeken met de distributeurs (bijv. krantendisplays zoals voor "park mail", "metro")	Ja	Ja	Het plan werd gewijzigd om beter in te spelen op deze vraag, pagina 15
30. De logica van de antireclamesticker niet omkeren	Nee		Eerst moet de doeltreffendheid van de bestaande sticker worden onderzocht
31. Aan de distributeurs vragen hun oplage aan te passen op basis van het aantal stickers op de brievenbussen	Nee		Deze vraag heeft geen zin, aangezien de distributeurs dit reeds doen
Strijd tegen overbodige verpakkingen			

32. De strijd tegen wegwerpzakken in kleine winkels (apotheeken, kruideniers, enz.) voortzetten	Ja		Dit voorschrift was reeds voorzien in het ontwerpplan, pagina 15
33. Geen bestrijding van oververpakking op gewestelijk niveau	Nee		Het Gewest is van oordeel dat oververpakking een grote bron van afval is en zet zijn beleid tegen dit fenomeen voort
34. Ervoor zorgen dat de verdeling van herbruikbare zakken permanent wordt	Ja	Nee	Dit voorschrift was reeds voorzien in het ontwerpplan, pagina 15
35. Deze verdeling van zakken toewijzen aan de lokale overheden	Ja	Nee	Het Gewest wil deze mogelijkheid onderzoeken op basis van de resultaten van de geplande evaluaties, pagina 15
36. Strijd tegen oververpakking van postzendingen	Ja	Nee	Deze maatregel valt onder de strijd tegen oververpakking in het algemeen
Strijd tegen gadgets en overbodige aankopen			
37. Nadenken over de plaats van reclame in onze samenleving	Ja	Ja	Het instituut wil een dergelijk debat voeren; het plan werd in die zin aangepast, pagina 17
38. Dwingende maatregelen invoeren die het dogma van groei tegen elke prijs opnieuw in vraag willen stellen	Nee		Dit voorschrift valt niet onder de bevoegdheid van het Gewest
39. De onderzoeken naar de duurzaamheid van producten uitbreiden naar andere goederen	Ja	Nee	Het plan voorziet reeds dat een dergelijke studie zal worden uitgevoerd, pagina 17
Organisch afval beperken			
40. Premies invoeren voor de aankoop van een compostvat	Ja	Nee	Het Gewest wil in de eerste plaats zijn steun voor het netwerk van compostmeesters handhaven, maar zal de mogelijkheden onderzoeken om een dergelijke steun in te voeren
41. Werkgelegenheid en een buurtdienst creëren voor het beheer van het compost (wijkcomposter)	Ja	Nee	Het Gewest zal deze mogelijkheid onderzoeken op basis van proefprojecten
42. Gedecentraliseerd composteren blijven stimuleren en de Brusselse bevolking informeren over de voordelen van thuiscomposter	Ja	Nee	Het Gewest wil het gedecentraliseerd composteren inderdaad blijven ondersteunen en had dit al voorzien in het ontwerpplan
43. De gemeenten helpen om in de bestekken voor onderhoudswerk van groenzones bepalingen te definiëren voor de preventie van groenafval en voor scheiding aan de bron	Ja	Nee	Dit voorschrift is reeds voorzien in het plan door middel van de rondzendbrief met betrekking tot duurzame aankopen en diensten, pagina 30
Een ambitieus beleid van duurzame aankopen voeren			
44. Een wetenschappelijke benadering ontwikkelen om het begrip "ecoproduct" te definiëren	Nee		Het Instituut zal zich baseren op de bestaande labels
45. In de eerste plaats de gevaarlijke producten aanpakken	Ja	Nee	Dit voorschrift was reeds voorzien in het ontwerpplan, pagina 20.
46. De consumenten informeren over de manipulatie van de reclame en beter wegwijs maken in de etikettering	Ja	Ja	Wijziging aangebracht in het plan op pagina 17, bepaling reeds voorzien pagina 20
47. Een duurzaamheids- en ecoprestatienorm creëren voor	Nee		Dit is een federale bevoegdheid

elektrische huishoudapparaten			
Hergebruik en tweedehands stimuleren			
48. Een studie uitvoeren via analyse van de levenscyclus om de respectieve milieukosten van verwijdering en hergebruik van bepaalde afvalstoffen te vergelijken, teneinde een lijst van producten op te stellen waarvoor hergebruik systematisch zou moeten worden aangemoedigd	Ja	Ja	Het Gewest is van oordeel dat een dergelijke studie nuttig is. Het plan werd gewijzigd pagina 22
49. Het volledige systeem herzien om aan hergebruik de – belangrijkste – plaats te geven die het verdient	Ja	Ja	Er is een voorschrift toegevoegd op pagina 23. Het voorziet in de ontwikkeling van selectieve inzameling en nieuwe toevoerplekken voor voorwerpen die het einde van hun levensduur hebben bereikt en in de bevordering van ruilbeurzen voor producten en diensten
50. De voorlichting en bewustmaking van de consument ontwikkelen	Ja	Nee	Dit voorschrift was reeds voorzien in het ontwerpplan, pagina 22
51. De projectoproepen in verband met hergebruik voortzetten en ontwikkelen	Ja	Nee	Dit voorschrift was reeds voorzien in het ontwerpplan, pagina 22
52. Privéoperatoren op gebied van hergebruik op dezelfde wijze subsidiëren als openbare spelers	Ja	Nee	Dit voorschrift was reeds voorzien in het ontwerpplan, pagina 22
53. De omkadering van de stromen elektronisch afval tussen de administratie en bedrijven uit de sector van de sociale economie verbeteren	Ja	Nee	Het Gewest wil deze afvalstroom opnemen in de perimeter van de projectoproepen
54. De verlaging van het btw-tarief op de verkoop van tweedehands goederen handhaven	Ja	Nee	Het Gewest steunt het behoud van deze maatregel; niettemin wordt onderstreept dat deze onder de federale bevoegdheden valt
De sector van de sociale economie			
55. De bedrijven uit de sociale economie erkennen als inzamelaars en hen een grotere toelage toekennen (per ton verwerkt afval	Ja	Nee	Het Gewest zal de erkennings- en subsidievoorwaarden voor bedrijven uit de sociale economie herzien, rekening houdend met deze opmerking en met inachtneming van de hiërarchie van de afvalverwerking
56. De tarieven voor afvalverwijdering verlagen voor bedrijven uit de sociale economie	Nee		Het is moeilijk voorkeurtarieven toe te kennen aan één sector zonder het risico te vergroten dat de afvalstroom om zuiver economische redenen van de ene sector naar een andere verschuift
57. Aan ANB een extra subsidie toekennen op basis van het aantal ton hergebruikt of gerecycled afval	Nee		Het plan voorziet reeds stimulansen om de resultaten van de selectieve ophaling te verbeteren
58. Een echte socioprofessionele begeleidingsstructuur uitwerken die als een springplank naar werkgelegenheid kan fungeren	Nee		De ondernemingen uit de sociale economie werken reeds actief samen met de instanties voor beroepsinschakeling
59. Een netwerk van tweedehandswinkels opzetten	Ja	Nee	Deze bepaling was reeds voorzien in het ontwerpplan, pagina 23
60. Erop toezien dat het samenwerkingscontract tussen Recupel en de actoren uit de sociale economie ook echt wordt nageleefd	Ja	Nee	Deze maatregel is reeds voorzien in het kader van de heronderhandeling van de overeenkomst die Recupel verbindt met het Gewest

Samenwerking met Net Brussel			
61. Meer inspanningen leveren om de Brusselse bevolking ertoe aan te zetten hun herbruikbare spullen naar het tweedehands circuit te brengen	Ja	Nee	Dit voorschrift was reeds voorzien in het ontwerpplan, pagina 22
62. Het Agentschap aanmoedigen om hergebruik bij het publiek te bevorderen via zijn callcenter	Ja	Nee	Er zal bijzondere aandacht worden besteed aan deze opmerking, die zal worden overgemaakt aan het callcenter
63. Aan de website van het Agentschap een subrubriek toevoegen die gewijd is aan herbruikbaar afval	Ja	Nee	Er zal bijzondere aandacht worden besteed aan deze opmerking, die zal worden uitgevoerd tijdens de update van de site
64. Het kringloopproject voor "groot huisvuil" uitwerken en de regels voor de werking ervan preciseren	Ja	Nee	Project ingediend in het kader van het EFRO-programma
65. De modaliteiten voor selectieve ophaling door ANB wijzigen om beschadiging van herbruikbare goederen te vermijden (platte vrachtwagens)	Ja	Ja	Een voorschrift in die zin werd toegevoegd aan het plan op pagina 23
66. Tijdens de grofvuilophalingen het personeel van de recycling- en de tweedehandssector op elkaar afstemmen	Ja	Nee	Dit was reeds voorzien in het ontwerpplan, pagina 23
67. Een studie verrichten over de opslag van herbruikbaar afval, in samenwerking met de gemeenten	Ja	Ja	Een voorschrift werd in die zin gewijzigd, pagina 22
Het beheer van huishoudelijk afval			
Over het behoud van een hoofdrol voor de overheid			
68. De "publiek-private" samenwerking ontwikkelen voor het afvalbeheer van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest	Ja	Nee	Deze bepaling is reeds voorzien in het ontwerpplan, pagina 24
Over de opwerking van organisch afval door biomethanisatie			
69. Ophalingen van organisch keukenafval dat zal worden opgewerkt in de biomethanisatie-installatie organiseren in dichtbevolkte wijken, waar de toepassing van wijkcomposteren niet haalbaar is	Ja	Ja	Er is een voorschrift toegevoegd op pagina 24. (voorschrift 44) Het voorziet in de geleidelijke ontwikkeling van de selectieve ophaling van groenafval en organisch afval op het volledige grondgebied van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest
70. De selectieve ophaling van organisch afval ontwikkelen, met prioriteit voor het afval van groentewinkels, groentetelers, kruideniers en bedrijfscafetaria's	Ja	Ja	Er is een voorschrift toegevoegd op pagina 24. (voorschrift 44) Het voorziet in de geleidelijke ontwikkeling van de selectieve ophaling van groenafval en organisch afval op het volledige grondgebied van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest
71. Overwegen om het biogas dat zal worden geproduceerd in de toekomstige biomethanisatie-installatie, te gebruiken voor de bussen van de MIVB	Nee		Er werd voor gekozen om het biogas te benutten via een systeem van warmtekrachtkoppeling (om elektriciteit en warmte te produceren)
72. De composteringsinstallatie volledig afsluiten, zonder dat er geurhinder vrijkomt en met terugwinning van het biogas	Ja	Nee	Het probleem van de compostering in open lucht krijgt een oplossing met de ontwikkeling van het biomethanisatieproject

73. Een ernstige studie verrichten naar de vermoedelijke jaarlijkse hoeveelheid groenafval (in ton) om dit afval te verdelen over 4-5 goed gekozen locaties	Nee		De keuze voor biomethanisatie is niet verenigbaar met de exploitatie van 4 of 5 gedecentraliseerde locaties
74. Een milieueffectenrapport (klasse 1A) uitvoeren voor het biomethanisatiecentrum	Nee		De milieuvergunning van een dergelijke installatie voorziet een milieueffectenrapport (klasse 1B)
75. De toekomstige biomethanisatie-installatie op een andere locatie inplanten dan de Bempt	Ja	Nee	De installatie zal worden gebouwd op een terrein in Vorst, maar niet op de site van de Bempt
Over de verhoging van de selectieve ophaling met het oog op recycling			
76. Buurtcontacten en aangepaste communicatievormen ontwikkelen om de medewerking van alle lagen van de bevolking aan de selectieve ophaling te bevorderen	Ja	Ja	Er werd een voorschrift in die zin toegevoegd, pagina 25
77. De gemeenten op de hoogte brengen vóór het begin van elke informatiecampagne over afvalbeheer	Ja	Ja	Het plan werd gewijzigd om aan deze vraag te voldoen, pagina 25
78. Regelmatig huis-aan-huisophalingen van grofvuil organiseren over het hele grondgebied van het Gewest	Ja	Nee	Behalve de gratis ophaling van 2 m ³ en de mogelijkheid om dit afval naar het containerpark te brengen, bestaan er over het hele grondgebied verschillende campagnes voor de ophaling van grofvuil
79. Openbare vuilnisbakken met compartimenten ter beschikking stellen om de sortering op de openbare weg te bevorderen	Ja	Ja	In voorschrift 125 is voortaan de versterking voorzien van de infrastructuur voor selectieve inzamelingen, in het bijzonder op openbare plaatsen (stations, metrohaltes, parken, scholen, ...) en tijdens evenementen
80. Biologisch afbreekbare zakken gebruiken voor de ophaling van groenafval	Ja	Nee	Dit voorstel wordt onderzocht
81. Biologisch afbreekbare en sterkere witte zakken gebruiken	Nee		Het ecologisch belang van dit soort zakken bij verwerking door energieopwekking is niet gegarandeerd en in de huidige toestand van de markt bestaan er risico's op het vlak van de netheid en risico's op hoge kosten
82. Nieuwe gesprekken aanknopen met de groothandelssector om grootwarenhuizen ertoe te bewegen ecohoeken en andere manieren van selectieve inzameling ter beschikking te stellen van het grote publiek	Ja	Nee	Het ANB zal nieuwe pogingen ondernemen in die zin, in de wetenschap dat eerdere pogingen op een mislukking zijn uitgedraaid
83. Onderzoek doen naar de toxiciteit ten gevolge van de verbranding van de zakken	Nee		Het Gewest gaat ervan uit dat het effect van de verbranding van de zakken minimaal is door de bestaande rookbehandelingssystemen
Verpakkingen			
84. Het GROENE PUNT-logo op de verpakkingen verwijderen	Ja	Ja	Het Gewest betreurt dat het Groene Punt in zijn huidige toestand geen nuttige informatie geeft aan de consument en gaat akkoord met de verwijdering van het logo. Het zal er binnen de IVCIE voor ijveren de toestand te laten evolueren naar een aanduiding die

			nuttig is voor de afvalsortering en voor de burgers. Een voorschrift in die zin werd toegevoegd aan het plan, pagina 57
85. Erop toezien dat de erkende organisaties voor de terugnameverplichtingen niet worden geïdentificeerd of geassocieerd met afvalpreventieboodschappen	Ja	Ja	Het Gewest zal binnen de IVCIE in die zin handelen, in overleg met de andere Gewesten
86. Het debat over het statiegeldsysteem op gang brengen en het op zijn minst toepassen voor verpakkingen en gevaarlijke afvalstoffen	Nee		Een dergelijke bepaling lijkt onmogelijk toe te passen op het niveau van slechts één gewest en moet binnen de IVCIE worden onderhandeld. Het belang van een dergelijke maatregel voor verpakkingen lijkt beperkt, gezien de hoge mate van selectieve inzameling die reeds bereikt is
Groenafval			
87. De selectieve inzameling van groenafval uitbreiden naar het hele Brusselse grondgebied, of op zijn minst het aantal inzamelpunten voor tuinafval of collectieve composteringpunten verhogen in de achtergestelde gemeenten	Ja	Ja	Er is een voorschrift toegevoegd op pagina 24. (voorschrift 44) Het voorziet in de geleidelijke ontwikkeling van de selectieve ophaling van groenafval en organisch afval op het volledige grondgebied van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest
88. Een informatiecampagne voeren via de media en de buurtactoren om het bestaan van deze inzamel- of composteringpunten en hun locatie bekend te maken bij het publiek	Ja	Nee	Reeds gebeurd
89. Ook nadenken over een ophaling via containers (niet alleen zakken) voor organisch afval	Nee		Om economische redenen en omwille van de dienstverlening aan de bevolking, wordt de voorkeur gegeven aan de algemene huis-aan-huisophaling via biologisch afbreekbare zakken
90. In groene gemeenten afvalcontainers ter beschikking stellen om te voorkomen dat de zakken worden stukgebeten door vossen	Ja	Nee	In de betreffende wijken is het reeds mogelijk de zakken in een container te plaatsen om te voorkomen dat ze worden stukgebeten
91. Selectieve ophaling van kurken stoppen organiseren	Nee		Het Gewest zal de mogelijkheid onderzoeken om inzamelpunten te voorzien voor dit soort afval, met name in het kader van de herziening van de subsidiemodaliteiten voor containerparken, maar er wordt prioriteit gegeven aan gevaarlijke afvalstoffen
Containerparken en andere actiemiddelen			
92. Alle nodige middelen inzetten om met prioriteit het aantal gewestelijke containerparken te verdubbelen	Ja	Ja	Er is een voorschrift toegevoegd op pagina 26. Het voorziet in de ontwikkeling van een uitgebreid netwerk van containerparken in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest
93. Het beheer van deze parken zodanig organiseren dat recycleerbaar afval en afval met een terugnameverplichting een bevoorrechte plaats krijgen	Ja	Ja	Er is een voorschrift toegevoegd op pagina 26. Het voorziet in de ontwikkeling van een uitgebreid netwerk van containerparken in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest voor de prioritaire inzameling van recycleerbaar afval, gevaarlijk afval en afval onderworpen aan de

			terugnameplicht
94. Een specifieke opleiding geven aan het personeel van deze parken voor een beter onthaal	Ja	Nee	De netheidsschool van het ANB organiseert de opleidingen van het personeel. De opleidingen worden regelmatig aangepast om te beantwoorden aan de eisen en de nieuwe randvoorwaarden in verband met afvalbeheer
95. Een beroep doen op de tweedehandswinkels om het aantal inzamelpunten te verhogen	Ja	Nee	Het Gewest zal deze mogelijkheid bestuderen in het kader van de herziening van de erkennings- en subsidiëringsvoorwaarden voor ondernemingen in de sector van de sociale economie
96. Een mechanisme vinden waarmee inwoners van aangrenzende gemeenten die niet over een containerpark beschikken, de toegang tot de gemeentelijke recyclageparken kunnen openen.	Ja	Ja	Er is een voorschrift toegevoegd op pagina 26. Het voorziet in de wijziging van het toelagebesluit voor containermarken om intergemeentelijke samenwerkingsverbanden aan te moedigen.
97. Inzamelpunten voor industrieel, gevaarlijk en speciaal afval ontwikkelen, die fysiek en financieel toegankelijk zijn voor beroepsmensen maar ook voor particulieren. De aanvaardingsregels voor afval van kleine ondernemingen wijzigen zodat voor het storten ervan moet worden betaald op basis van de gestorte hoeveelheid in plaats van volgens het voertuig dat het afval vervoert	Nee		Er bestaan zowel voor gezinnen als voor bedrijven verschillende mogelijkheden om hun gevaarlijk afval kwijt te raken
98. Samenwerkingsverbanden opzetten tussen bedrijven uit de sociale economie en de gemeenten, om hen toegang te verlenen tot de stortplaats van grofvuil en AEEA die zijn ingezameld in de containerparken	Ja	Nee	Het Gewest zal deze mogelijkheid bestuderen in het kader van de herziening van de subsidiemodaliteiten voor containerparken
99. De lokale besturen op lange termijn ondersteunen bij het beheer van hun containerparken	Ja	Nee	Dit voorschrift was reeds voorzien in het ontwerpplan, pagina 26
100. De intercommunale samenwerking bevorderen	Ja	Nee	Het Gewest zal deze mogelijkheid bestuderen in het kader van de herziening van de subsidiemodaliteiten voor containerparken
101. Toezien op een evenwicht aan containerparken over heel het gewest	Ja	Ja	Het plan werd in die zin gewijzigd, pagina 26
102. De prestaties van de gewestelijke en gemeentelijke containerparken beoordelen, met de medewerking van het ANB en de gemeentebesturen	Nee		Het lijkt noodzakelijk de inspanningen in de eerste plaats te concentreren op het verhogen van het aantal containerparken
103. Het aantal mobiele groene plekjes verhogen	Ja	Nee	Het Gewest zal de mogelijkheid onderzoeken om het aantal mobiele groene plekjes op te voeren
104. Het assortiment gesorteerd afval in de containerparken uitbreiden voor een betere recycling	Ja	Ja	Het Gewest staat volledig achter deze vraag. Het plan werd in die zin gewijzigd, pagina 26. Niettemin moet er rekening worden gehouden met de beperkingen in verband met de kleinschaligheid van bepaalde containerparken.
105. Regelmatig ophalingen van grofvuil organiseren, huis-aan-huis of per wijk	Ja	Nee	Deze ophalingen bestaan reeds
106. Nieuwe zakformaten onderzoeken voor de selectieve ophalingen, met name rekening houdend met alleenstaande personen of "kleine gezinnen"	Ja	Nee	Dit voorschrift was reeds voorzien in het ontwerpplan, pagina 49

Over de ophalingen in verticale huisvesting en andere actiemiddelen			
107. Voor bepaalde dichtbevolkte wijken buitencontainers aanbieden	Nee		Deze optie verhoogt het risico op sluikstorten
108. Het aantal glascontainers verhogen waarvan de Brusselse bevolking gebruik kan maken	Ja	Nee	Deze maatregel was reeds voorzien in het plan. Deze werd toegevoegd in de vorm van een voorschrift, pagina 27
109. Een discussie op gang brengen over stadsplanning en het ontwerp van huisvesting, ten einde hygiënische opslagplaatsen voor afval te ontwerpen in nieuwe gebouwen	Ja	Ja	Het plan werd gewijzigd om deze vraag op te nemen in het kader van de duurzame wijkprojecten, pagina 46
110. Voorrang geven aan het gebruiksgemak wanneer het om gevaarlijk afval gaat	Ja	Nee	Aan dit voorschrift zal tegemoet worden gekomen in het kader van de verhoging van het aantal containerparken
111. De frequentie van de huisvuil- of groenafvalophalingen verhogen	Nee		De frequentie van de huis-aan-huisophalingen is al veel hoger dan wat gebruikelijk is in steden van vergelijkbare grootte als Brussel
112. Het aantal openbare vuilnisbakken op straat, in parken en op openbare plaatsen verhogen	Ja	Nee	Het betreft hier een gemeenschappelijke bevoegdheid van de gemeenten en het Gewest. Het Gewest staat achter dit voorschrift maar wil toch eerst de budgettaire impact ervan evalueren
113. Strijd tegen sluikstorten en afval dat wordt meegebracht door pendelaars	Ja	Nee	Deze controle gebeurt reeds door de gewestelijke en gemeentelijke overheden
114. Een verplichting instellen voor handelaars en exposanten om hun standplaats netjes achter te laten aan het eind van markten, beurzen...	Ja	Nee	Het Gewest heeft reeds een ontwerp van kaderovereenkomst voorgesteld aan de gemeenten dat in die richting ging
115. Extra middelen voorzien om het Agentschap Net Brussel in staat te stellen zijn taken te vervullen	Ja	Nee	Deze middelen zullen evolueren naar gelang de behoeften
116. De opleiding organiseren van het veldpersoneel dat rechtstreeks in contact komt met het publiek	Ja	Nee	Gebeurt reeds via de netheidsschool met name
117. Het gewestelijk bedrag van de subsidiëring van de gemeenten naar boven bijstellen	Nee		Het betreft hier een keuze die niets te maken heeft met het plan
Over de verbrandingscapaciteit			
118. Een studie laten maken over de wenselijkheid om hetzelfde werkingsvolume te handhaven in de verbrandingsoven, rekening houdend met het afvalvolume in de drie gewesten, de beschikbare verwerkingstechnieken in Vlaanderen en Wallonië, de samenstelling van het verwerkte afval en de afstanden, nog altijd voor ogen houdend dat we op termijn een afvalvermindering nastreven	Ja	Ja	Het plan voorziet voortaan dat de werkelijke nood aan afvalverbranding in het Gewest geanalyseerd moet worden in het licht van de gewestelijke en euroregionale capaciteiten (voorschrift 48)
119. Een algemene discussie voeren over het invoer- en uitvoerbeleid voor afval en over de eventuele sluiting van	Ja	Ja	Idem

één of meer verbrandingsovens			
120. De verbrandingscapaciteit verdelen met de andere gewesten	Ja	Ja	Idem
121. De door een recycling- of preventiebeleid vrijgekomen verbrandingscapaciteit ter beschikking stellen van de markt	Ja	Nee	De verbrandingscapaciteit die niet wordt gebruikt door het ANB, wordt reeds ter beschikking gesteld van de markt
Gelijkgesteld afval			
Vermindering aan de bron			
122. Het begrip duurzame aankoop definiëren in samenwerking met de betrokken sectoren	Ja	Nee	Dit voorschrift was reeds voorzien in het ontwerpplan, pagina 20
123. De volgende zin toelichten: "Het Gewest zal de wetgeving verduidelijken inzake de verplichting om de passende verwerking te garanderen voor afval van particuliere economische spelers"	Ja	Ja	Deze zin is uit het plan geschrapt
Afvalpreventie en duurzame consumptie bevorderen in kantoren			
124. Rondzendbrieven uitgeven om de gemeenten te helpen bij het opstellen van hun bestekken	Ja	Nee	Dit voorschrift was reeds voorzien in het ontwerpplan, pagina 30
Afvalpreventie en duurzame consumptie bevorderen in scholen			
125. Alle actoren die betrokken zijn bij de school, namelijk de leerkrachten en het onderhoudspersoneel, de directie en de IM, de ouders en de families, sensibiliseren en vormen	Ja	Nee	Dit voorschrift is reeds voorzien in het ontwerpplan, pagina 32
126. Projecten voor het beheer van het schoolafval uitwerken voor meer coherentie in de algemene gedragswijzen	Ja	Nee	Dit voorschrift is reeds voorzien in het ontwerpplan, pagina 32
127. De campagne 'groene boekentas' opnieuw lanceren in samenwerking met de distributiesector	Nee		Deze campagne is vervangen door "8 gebaren voor mijn planeet" (domeinoverschrijdende campagne die ook afval bespreekt)
128. Bezoeken aan het sorteercentrum organiseren voor jongeren tot 14 jaar	Ja	Nee	Dit voorstel moet in overweging worden genomen tijdens de vernieuwing van de sorteerlijnen
129. De ecogidsen opnieuw invoeren	Ja	Ja	Het Gewest wil vrijwillige "ecoambassadeurs" (in de plaats van de compostmeesters) mobiliseren, met name via de lokale contacten, die belast zijn met de sensibilisering van het lokale publiek; een voorschrift in die zin werd toegevoegd aan het plan, pagina 12
130. De technische follow-up van de drinkwaterfonteinjes voorzien om de terughoudendheid van bepaalde scholen op te heffen	Ja	Nee	Dit gebeurt reeds
131. Voorschriften opnemen om reclame op scholen in te dijen	Ja	Nee	Is al gebeurd in het kader van de pedagogische hulpmiddelen

132. Pragmatische oplossingen ontwikkelen voor de inzameling van het chemisch afval van scholen alsook voor kleine afvalproducenten (dierenartsen, thuisverpleegsters, ...), die geen beroep doen op erkende inzamelaars	Ja	Nee	Er zijn al verschillende oplossingen voorhanden voor deze producenten. Bij scholen vloeit het probleem voornamelijk voort uit de afwezigheid van een afvalverantwoordelijke. De systematische en logistieke ondersteuning die voorzien is in het plan, zou moeten bijdragen tot een verbetering van de situatie, zie pagina 34
133. De plaatsing van sorteervuilnisbakken in scholen financieren	Ja	Nee	Dit voorschrift is reeds voorzien in het ontwerpplan, pagina 34
Afvalpreventie en duurzame consumptie bevorderen in handelszaken en de horeca			
134. De aangekondigde streefdoelen becijferen	Ja	Nee	Het Gewest is van oordeel dat men eerst moet onderzoeken en dan pas becijferen
Het beheer			
Verduidelijken van de wetgeving inzake de ophaling en verwerking van afval van de activiteit van particuliere economische operatoren			
135. De verplichting om een beroep te doen op een operator voor de afvalophaling en -verwerking afhankelijk maken van een bepaald afvalvolume in plaats van te verplichten op basis van de activiteit	Nee		Deze bepaling bestaat reeds en is gereguleerd door het besluit van de Brusselse Hoofdstedelijke Regering van 15 november 2001 tot vaststelling van de tarifiering van de prestaties van het Gewestelijk Agentschap voor Netheid, gewijzigd door het besluit van 11 april 2003
Industrieel, speciaal of gevaarlijk afval			
136. Ook in de non-profitsector afvaladviseurs ter beschikking stellen (met name in ziekenhuizen, rusthuizen, ...)	Ja	Ja	Het Gewest staat volledig achter deze opmerking, er werd een wijziging aangebracht, pagina 39
137. Een statiegeldsysteem invoeren voor gevaarlijk afval	Ja	Ja	Het Gewest is van oordeel dat dit systeem een interessant instrument zou kunnen zijn om het beheer van gevaarlijk afval te verbeteren; er werd een wijziging aangebracht, pagina 56
138. Bijzondere aandacht besteden aan gevaarlijk afval in technische en beroepsscholen (laboratoria, werkplaatsen enz.)	Ja	Nee	Deze mogelijkheid zal worden onderzocht in de geïntegreerde projecten die een beter afvalbeheer in scholen nastreven, pagina 34
139. Het onderwijsmilieu beter informeren over de mogelijkheden om dit afval technisch en financieel te verwerken	Ja	Nee	Idem

Over een geïntegreerde ecoconstructieaanpak.			
140. Studies verrichten om vast te stellen welke materialen en technieken de sloop, het hergebruik of de recycling bemoeilijken, ten einde alternatieven voor te stellen	Ja	Ja	Er werd een voorschrift in die zin toegevoegd, pagina 43
141. In een latere fase materialen en technieken verbieden die de selectieve sloop en het hergebruik van afval onmogelijk maken	Nee		Het is moeilijk de evolutie van de technieken te volgen. Het Instituut is van oordeel dat het beter is zich in een eerste fase te houden aan studies en aanbevelingen
142. Schrappen van het voorschrift dat een follow-up van de gevaarlijke afvalstoffen wil opleggen aan de ingang en de uitgang van de bouwplaats	Ja	Ja	Deze bepaling werd geschrapt, pagina 43
143. Infrastructuren ter beschikking stellen van particulieren en bedrijven, waar zij hun gevaarlijk afval kwijt kunnen tegen een redelijke prijs	Ja	Ja	Er is een voorschrift in deze zin toegevoegd op pagina 39
144. Schrappen van het project om "boetes op te leggen aan elke ondernemer die niet kan aantonen dat hij de inerte afvalfractie scheidt en ter plaatse hergebruikt"	Nee		De verplichte sortering en recycling van bouw- en sloopafval bestaat reeds in het Brussels recht krachtens het besluit van 16 maart 1995. Het is nuttig de controles op de effectieve uitvoering van deze verplichting te versterken
145. Ter plaatse voldoende informatie voorzien over de verschillende stortmogelijkheden en de bestaande recyclingkanalen	Ja	Nee	Dit voorschrift was reeds voorzien in het ontwerpplan, pagina 45
146. Een gedifferentieerde afvaltarifiering voorzien tussen de verschillende kanalen	Ja		Dit voorschrift is reeds voorzien via de invoering van een belasting op het storten en het verbranden
147. Opheffen van het voorschrift dat later het opstellen van een sloopdossier verplicht maakt	Ja	Ja	Deze bepaling werd geschrapt, pagina 43
148. Als alternatief de verplichting voorzien om door onafhankelijke experts een inventaris van de gevaarlijke afvalstoffen en de herbruikbare afvalstoffen te laten opstellen alvorens over te gaan tot afbraak van een gebouw	Ja	Ja	Het plan werd in die zin gewijzigd door de toevoeging van een voorschrift, pagina 43
149. Een catalogus opstellen van inzamelaars en voorbereiders voor hergebruik van deze afvalstoffen	Nee		Het Gewest is van oordeel dat het in de eerste plaats noodzakelijk is deze kanalen te ontwikkelen
150. Snel een aanvaardbare oplossing vinden voor het probleem van klein asbesthoudend bouwafval en meer bepaald dat van kleine privéwerven	Ja	Ja	Het plan werd in die zin gewijzigd door de toevoeging van een voorschrift, pagina 45
151. Financiële steun verlenen aan praktische experimenten met selectieve afbraak	Ja	Ja	Een voorschrift werd in die zin gewijzigd, pagina 44
De economische en wettelijke instrumenten			
De reglementering vereenvoudigen			

152. Voorrang geven aan het vereenvoudigingsproject	Ja	Ja	Het Gewest beschouwt dit voorschrift als prioritair en heeft het plan in die zin gewijzigd, pagina 10
153. Een gezamenlijke goedkeuring tussen de 3 Gewesten invoeren	Ja	Nee	Deze kwestie zal worden onderzocht in het kader van het project voor vereenvoudiging van de reglementering
154. Een drijvende rol spelen in de problematiek van de veiligheid van de arbeiders tijdens de ophaling	Nee		Het Gewest vindt deze maatregel interessant maar nog te vroeg in dit stadium. Het meent dat het eerst nodig is de in dit plan voorziene maatregelen toe te passen om de dialoog en het overleg met de operatoren inzake het afvalbeheer te ontwikkelen
<i>Invoeren van een sorteerplicht</i>			
155. Een systeem met zakken met verschillende prijzen invoeren om gezinnen aan te sporen hun afval beter te sorteren, een bepaald aantal gratis zakken per gezin en per maand voorzien en een nieuwe bewustmakingscampagne over selectieve ophaling starten bij de bevolking, met vermelding van het nieuwe financiële voordeel dat dit dus oplevert	Nee		Het Gewest is van oordeel dat er eerste een vergelijkende studie moet worden gemaakt om de ecologische, economische en sociale effecten te evalueren van de gedifferentieerde tariefssystemen die in andere Europese steden worden toegepast, ten einde te beoordelen of het wenselijk is een dergelijk systeem ook in te voeren in Brussel en te bepalen welk mechanisme het best is aangepast aan de Brusselse situatie. Hiervoor werd reeds een voorschrift toegevoegd aan het plan, pagina 52
156. De burgers voldoende informatie verstrekken over de respectieve kosten van de verschillende afvalverwerkingsmogelijkheden die worden toegepast in Brussel	Ja	Ja	Op bladzijde 51 werd er een voorschrift toegevoegd (voorschrift 116) dat bepaalt dat er voldoende gegevens moeten worden opgenomen over de kostprijs van de verschillende voorgestelde kanalen
157. Een stickersysteem invoeren om aan te geven dat de ophalers de aanwezigheid van afval hebben vastgesteld in de blauwe zakken	Ja		Het Gewest is het eens met het principe, maar benadrukt dat het moeilijk is niet-conforme zakken op straat achter te laten, vanwege de voor de hand liggende problemen met de netheid en voor de volksgezondheid. Deze of een andere oplossing zal worden onderzocht
158. De jaarlijkse subsidie aan Net Brussel afhankelijk maken van zijn prestaties op het vlak van selectieve ophaling van herbruikbaar en recyclebaar afval	Nee		Het plan voorziet reeds stimulansen om de resultaten van de selectieve ophaling te verbeteren
<i>Het principe van de vervuiler betaalt doen naleven op het niveau van de economische operatoren</i>			
159. Het verschil tussen particulieren en bedrijven opheffen	Ja	Ja	Het plan is gewijzigd en voorziet voortaan in de vaststelling van een kwaliteitsvolle afvaldienstverlening aan de juiste prijs en in de uitwerking van progressieve en solidaire tarifiering van de inzameling van afval voor de gezinnen die tevens de ondernemingen responsabiliseert
160. De betaalzak verplichten	Ja	Ja	Het plan is gewijzigd en vermeldt voortaan dat het Gewest de mogelijkheid zal bestuderen om een hoger tariefstelsel in te

			voeren voor de witte zakken dan voor de zakken met gesorteerde inhoud
161. Deze laatsten een bepaald aantal gratis zakken ter beschikking stellen	Ja	Ja	Een dergelijk systeem zou kunnen worden geëvalueerd in het kader van de hierboven vermelde studie. Het plan stelt meer bepaald dat die studie de mogelijkheid moet onderzoeken om verschillende tarieven in te voeren rekening houdend met de sociale en familiale toestand van de gezinnen. Hetzelfde voorschrift voorziet ook dat, in het geval van de uitwerking van een dergelijk systeem, er moet worden toegezien op de neutralisering van de eventuele negatieve impact van de maatregel via een specifieke regeling voor kansarme gezinnen
162. Op wettelijk vlak het storten van huishoudelijk afval onderscheiden van dat van handelszaken of kmo's, zoals in het Vlaams Gewest	Nee		Het besluit van de Brusselse Hoofdstedelijke Regering van 15 november 2001 tot vaststelling van de tarifiering van de prestaties van het Gewestelijk Agentschap voor Netheid maakt reeds een onderscheid tussen huishoudelijk en bedrijfsafval. Het Gewest wil dit verschil preciseren door de definities op wettelijk vlak te verduidelijken
163. Een einde maken aan de gratis selectieve ophalingen bij de commerciële klanten van het Agentschap	Ja	Ja	Het plan is in die zin aangepast (blz. 54)
164. Controle op de naleving van de verplichting om een contract af te sluiten voor commerciële ophaling door neutrale agenten (BIM, gemeenten) in plaats van door werknemers van Net Brussel	Nee		De gemeenten beschikken reeds over deze mogelijkheid en de meeste van hen organiseren dit soort controles al via hun reglementering
165. Kleine handelaars sensibiliseren voor afvalsortering	Ja	Ja	Het plan voorziet voortaan in de verwezenlijking van een gids met goede praktijken over de sortering en de verwijdering van de afvalstoffen en de gevaarlijke afvalstoffen van de handelszaken (voorschrift 78)
Harmoniseren van de belasting op de afvalverbranding			
166. Een verbrandingsbelasting invoeren die van toepassing is op iedereen die afval aanvoert om te verbranden – ook naar het GAN	Ja	Ja	Er is een voorschrift in deze zin toegevoegd op pagina 49
167. Mogelijkheden voorzien voor vermindering of vrijstelling van deze verbrandingsbelasting voor bedrijven die toetreden tot een preventieplan dat correct wordt nageleefd	Nee		Het Gewest is van oordeel dat deze vraag later moet worden bekeken op basis van de resultaten van projecten die tot doel hebben de bedrijven in Brussel te adviseren en te ondersteunen
Over de terugnameverplichtingen			
Versterken van de overheidscontrole en harmoniseren van de bestaande stelsels			
168. De intergewestelijke samenwerking met betrekking tot de	Ja	Nee	Dit voorschrift is reeds voorzien in het ontwerpplan, pagina 55

terugnameverplichtingen versterken			
169. Deze verplichting aanvullen met bepalingen die andere actoren verantwoordelijkheid geven, onder andere de gebruikers en consumenten	Nee		Dit voorschrift is reeds voorzien in het ontwerpplan: de terugnameplicht is per definitie een instrument dat de mogelijkheid biedt alle actoren – van producent tot consument – te sensibiliseren en te responsabiliseren
170. Voor een duidelijke scheiding zorgen tussen stromen van huishoudelijk afval en stromen van industrieel afval	Ja	Nee	Dit voorschrift is reeds voorzien in het ontwerpplan, pagina 55.
171. De naleving van de wet op de overheidsopdrachten opleggen in het kader van de verwerking van afval van huishoudelijke oorsprong	Ja	Ja	Deze mogelijkheid zal worden geëvalueerd in het kader van de herziening van het besluit van 18 juli 2002, die in het nieuwe voorschrift 117 wordt voorzien
172. De controle op "free-riders" versterken	Ja	Ja	Een voorschrift dat in die richting gaat, werd toegevoegd aan het plan, pagina 55
173. De terugnameplicht verplicht maken voor meubelen en de strijd aanbinden tegen het sluikestorten van oude meubelen	Ja	Ja	Het ontwerpplan voorzag reeds de mogelijkheid om de terugnameplicht uit te breiden naar andere afvalstromen, zoals meubelen. Het Gewest zal de haalbaarheid van een dergelijk voorschrift analyseren in het kader van de herziening van het besluit van 18 juli 2002, die in het nieuwe voorschrift 117 wordt voorzien
Responsabiliseren van producenten van gevaarlijke afvalstoffen			
174. Geen terugnameplicht voorzien voor bepaalde gevaarlijke producten	Nee		Het Gewest is van oordeel dat deze verplichting zou kunnen bijdragen tot een betere verwerking van gevaarlijke afvalstoffen
Verpakkingen			
175. Erop toezien dat strikt gewestelijke maatregelen de werking van het samenwerkingsakkoord niet hinderen	Ja	Nee	Dit gebeurt al via de IVCIE
Loodvrije batterijen en accu's en loodstartbatterijen			
176. De inzameldoelstellingen voor loodstartbatterijen in overeenstemming brengen met de andere Gewesten	Ja	Nee	Dit voorschrift was reeds impliciet voorzien in het ontwerpplan, pagina 58
177. Voorwaarden en strenge controles toepassen op de batterijrecyclingfabriek FMM	Ja	Nee	De controles werden reeds versterkt
Banden			
178. Rekening houden met de voorschriften met betrekking tot de recycling- en hergebruikkanalen voor versleten banden, vermeld in het koninklijk besluit van 15 maart 1968	Ja	Nee	Het Gewest zal rekening houden met deze opmerking in het kader van de onderhandeling over de milieuovereenkomst met de betrokken sector
179. De sortering van herbruikbare banden bevorderen	Ja	Nee	Dit gebeurt al
Afgedankte elektrische en elektronische apparatuur			
180. Ervoor zorgen dat het bedrag van de Recupel-bijdragen	Ja	Nee	Het Gewest zal hierover onderhandelingen aanknopen met de

gekoppeld is aan het demontagegemak, aan de mogelijkheid tot terugwinning, aan het gewicht of de samenstelling van de AEEA			andere Gewesten in het kader van de herziening van de milieuovereenkomst
181. Erop toezien dat het aan de handelaars overgemaakte bedrag wordt verhoogd	Ja	Nee	Over dit punt zal met Recupel worden onderhandeld in het kader van de herziening van de milieuovereenkomst met Recupel
182. De toegang [...] tot de technische gegevens die noodzakelijk zijn voor elke reparatie vergemakkelijken	Ja	Nee	Over dit punt zal met Recupel worden onderhandeld in het kader van de herziening van de milieuovereenkomst
183. In de allereerste plaats responsabiliseren van de afvalhandelaars en hen aan dezelfde verplichtingen onderwerpen als de producenten	Nee		Dit voorschrift is reeds voorzien: de terugnameplicht is per definitie een instrument dat de mogelijkheid biedt alle actoren – van producent tot consument – te sensibiliseren en te responsabiliseren
184. Komen tot een milieuovereenkomst met de industrie	Ja	Nee	Dit voorschrift was reeds voorzien in het ontwerpplan, pagina 61
185. Geen extra percentages voor hergebruik opleggen aan Recupel	Nee		Het Gewest is van oordeel dat het doel van het plan erin bestaat de toepassing van de hiërarchie van de afvalverwerking te bevorderen en met name hergebruik van het afval aan te moedigen wanneer dit relevant is
Geneesmiddelen			
186. Een systeem voorzien dat het mogelijk maakt kleine hoeveelheden geneesmiddelen terug te winnen	Ja	Nee	Dit gebeurt reeds via de apotheken
Minerale oliën			
187. Komen tot een milieuovereenkomst met de industrie	Ja	Ja	Het plan werd in die zin gewijzigd, pagina 63
Fotografisch afval			
188. Deze terugnameplicht opheffen zoals in het Vlaams Gewest	Nee		In tegenstelling tot in het Vlaams Gewest, is de terugname van dit gevaarlijk afval onvoldoende gewaarborgd via de containerparken. Het instituut zal deze problematiek echter onderzoeken in overleg met het Waals Gewest
Supragewestelijke, intergewestelijke en internationale samenwerking			
189. Een samenwerkingsplan opstellen met de federale overheid	Ja	Nee	Dit bestaat reeds binnen het CCIM
Verzekeren van de medewerking van alle actoren aan de ontwikkeling van het plan			
190. Ruime bekendheid geven aan de mogelijkheid om deel te nemen aan de overlegvergaderingen over de follow-up van het plan	Ja	Ja	Het Gewest staat achter dit voorstel en heeft het plan dienovereenkomstig gewijzigd, pagina 68

Bijlage 2 – Synthese van de ontvangen adviezen en opmerkingen

Algemene opmerkingen

De RLBHG (Raad voor het Leefmilieu van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest), BRAL (Brusselse Raad voor het leefmilieu) en Inter-Environnement Bruxelles (IEB) vragen dat de bevoegdheden van openbare netheid en afvalbeheer in de toekomst samengevoegd zouden worden of dat de plannen voor de openbare netheid en voor het afval op zijn minst tot één plan samengebracht zouden worden. Ukkel en Ganshoren betreuren ook dat het plan het niet heeft over de problematiek van de openbare netheid. Ukkel vraagt ook dat er een duurzame oplossing zou komen voor het veegafval dat vaak zware metalen en oliën bevat en dat momenteel naar de verbrandingsoven gaat.

Oudergem vindt dat het netheidsplan van het Agentschap Net Brussel (ANB) geïntegreerd moet worden in het afvalstoffenplan en dat het ANB een beheerscontract moet kunnen sluiten op basis waarvan het volledig kan meewerken aan de uitvoering van het afvalstoffenplan; op die manier zou het agentschap ertoe aangezet worden beter te presteren. Er moet een subsidie komen die gebonden is aan de prestaties.

Oudergem acht het meer dan nodig dat de Gewesten zouden samenwerken, waarbij afval op grotere schaal beheerd zou worden, om geen nieuwe verbrandingsovens te moeten bouwen.

Over de modaliteiten van het openbaar onderzoek

Schaarbeek en Evere klagen over de heel korte termijnen die het Gewest oplegt en over de vertraging waarmee zij de documenten ontvingen die aan het openbaar onderzoek onderworpen worden. Zij betreuren dat er tegelijkertijd nog twee andere openbare onderzoeken liepen (Lawaai en Iris II). Zij zijn verbaasd over de uiterst geringe middelen die werden toegekend om het openbaar onderzoek te voeren en de bevolking aan te zetten aan dat onderzoek deel te nemen. Zij betreuren dat er op de informatievergadering niemand van het ANB aanwezig was.

Schaarbeek dringt erop aan dat de gemeentelijke hoorzittingen verplicht blijven maar vraagt een veel betere samenwerking met het Brussels Instituut voor Milieubeheer voor de organisatie van die informatievergaderingen. De gemeente vraagt meer bepaald veel vroeger ingelicht te worden, zodat zij genoeg tijd heeft om die vergaderingen te organiseren en zij vraagt ook substantiële steun om haar bevolking op grotere schaal te kunnen informeren. Schaarbeek betreurt dat er geen enkele les is getrokken uit de ernstige tekortkomingen op communicatievlak bij de openbare onderzoeken van de vorige Afvalplannen.

Over de draagwijdte, de duur en de termijnen

IEB vindt het jammer dat het ontwerp van het vierde afvalplan er pas een jaar na het verstrijken van het derde plan gekomen is.

De RLBHG, IEB, BRAL, het CODA (Comité de Défense de l'Altitude Cent), Schaarbeek, Sint-Joosten-Node, Jette, Watermaal-Bosvoorde, Ganshoren en het platform betreuren dat er in het ontwerp van plan geen uitvoeringsplanning is vastgelegd en ook geen prioriteitenlijst van de maatregelen of een begroting.

Schaarbeek betreurt eens te meer dat het 'nieuwe' plan niet dezelfde structuur heeft als de vorige plannen en is verbaasd dat de maatregelen of voorschriften niet genummerd zijn.

Nu er geen geldigheidstermijn meer van toepassing zou zijn op het nieuwe plan vragen de RLBHG en het platform zich af of het plan toekomstige ontwikkelingen wel gaat aankunnen. Het platform vraagt dat het plan een duidelijk tijdschema zou vastleggen tot 2014. De RLBHG vraagt dat de evaluatie en eventuele bijstellingen van het plan regelmatig aan een openbaar onderzoek onderworpen zou worden, en voor de eerste keer in 2014.

De FEBEM (Federatie van Bedrijven voor Milieubeheer) vraagt om de uitvoering van de verschillende gekozen opties in de tijd te plannen.

Oudergem betreurt dat het plan geen operationele structuur ontwikkelt voor zijn uitvoering (geen begroting per rubriek, geen hiërarchie van initiatieven en geen tijdschema per rubriek).

Over de doelstellingen

IEB en Bral vinden dat het ontwerp van plan voor verscheidene afvalcategorieën duidelijke en ambitieuze doelstellingen aankondigt, maar vindt het jammer dat er geen duidelijke planning bij de preventiedoelstellingen hoort.

De FEBEM vindt dat de preventiedoelstellingen heel ambitieus zijn en dat die enige toelichting zouden verdienen.

De ESR (Economische en Sociale Raad) zou graag preciezer weten waarop de cijferdoelstellingen van het plan gebaseerd zijn en dringt erop aan dat die doelstellingen een aanwijzing blijven en in geen enkel geval bindend zouden worden.

IEB, BRAL, het CODA en het platform benadrukken dat het Gewest vandaag over drie verbrandingsovens beschikt met een capaciteit van in totaal 500.000 ton afval per jaar. Zij stellen het Gewest voor een ambitieuze doelstelling met een grote symbolische waarde na te streven, namelijk de vermindering van de capaciteit van de verbrandingsoven van Neder-Over-Heembeek met één oven, of 33 %.

Over de evaluatie

De RLBHG, BRAL en IEB benadrukken dat het Gewest er in de allereerste plaats werk van moet maken de gegevens beter op te volgen en de productie van huishoudafval, gelijkgesteld afval en industrieel afval te evalueren om de productie en het beheer van afvalstoffen op zijn grondgebied doeltreffend te kunnen opvolgen. Zij vinden het jammer dat "*de beschikbare gegevens het niet mogelijk maken het exacte aandeel van de afvalstoffen met betrekking tot de verschillende doelpublieken nauwkeurig te beoordelen*", en dat bemoeilijkt de metingen van de impact van de afvalpreventiecampagnes.

De FEBEM is blij dat er indicatoren zijn ontwikkeld om de preventieresultaten mee op te volgen en benadrukt hoe belangrijk die zijn om te kunnen beoordelen hoe doeltreffend de ingevoerde maatregelen zijn, en ook hoe doeltreffend de grote investeringen zijn die sinds een aantal jaren gedaan worden op het vlak van preventie.

Over het milieueffectenrapport

De ESR vraagt dat het milieueffectenrapport zou onderzoeken welke impact dit ontwerp van plan heeft op werkgelegenheid, milieu-innovatie en energie-efficiëntie.

De FEBEM vindt het jammer dat er geen enkele algemene economische analyse is gebeurd van de kosten van de verschillende circuits die voorgesteld zijn. De federatie vindt dat de beleidsopties immers niet beperkt kunnen blijven tot milieuoptyes.

Uitbouw van een afvalmarkt

De FEBEM betreurt dat de privésector 'bestaat' in het document maar dat die slechts zelden aan de gekozen opties gekoppeld wordt. De federatie vindt het ook jammer dat de beschrijving van de verwerkingsinstallaties in het milieueffectenrapport louter beperkt blijft tot de openbare installaties. Zij vindt het jammer dat een hoofdstuk het heeft over de ontwikkeling van de sociale economie in plaats van de afvaleconomie zonder meer en benadrukt dat de privésector eveneens een grotere economische rol kan spelen dan nu het geval is.

De RLBHG benadrukt dat de overheid meer moet nadenken over het nut om een afvalmarkt uit te bouwen, en dan meer bepaald op individueel niveau: indien de particulieren er financieel

belang bij hebben om hun afval te sorteren, dan zullen ze ongetwijfeld meer geneigd zijn dat ook te doen.

De RLBHG merkt op dat de lopende EFRO-projecten een interessante benadering vormen, in de mate dat ze proberen te bepalen hoe er een economische sector ontwikkeld kan worden in de milieudomeinen en de kleine recyclageberoepen proberen te ontwikkelen, waarbij dat afval wel door openbare instanties beheerd blijft worden.

Over de acties voor vermindering aan de bron

De RLBHG benadrukt dat Brussel achterblijft op het vlak van de preventie, recyclage en vermindering van afval, met een gemiddelde brutoproductie van 349 kg per jaar tegen 120 kg voor Vlaanderen en 163 kg voor Wallonië.

De Raad zegt dat er nieuwe sensibiliseringscampagnes georganiseerd zouden moeten worden rond een algemene en voluntaristische visie om tot de vooropgestelde vermindering van geproduceerd en verwijderd afval te kunnen komen.

De RLBHG, Ganshoren, BRAL, IEB en het platform benadrukken dat er daarom absoluut nood is aan een nieuwe sensibiliseringslogica die gebaseerd is op een optimaal gebruik van de actoren op het terrein die bij praktische problemen ook het best geplaatst zijn om doeltreffende oplossingen te vinden die aan de realiteit en haar context zijn aangepast. Die actoren op het terrein zouden ook het best geplaatst zijn om op te treden als milieuambassadeurs of ecogidsen voor de bevolking. De RLBHG vindt dat zij zouden moeten kunnen rekenen op goede begeleiding en op coördinatie.

IEB en BRAL willen echter dat de samenwerking met de actoren op het terrein op basis van partnerschappen zou gebeuren en niet op basis van een top-down benadering. De organisatie vreest dat de projectaanbestedingen een al te zware brok vormen voor kleine lokale structuren, die zich verplicht zien in de logica van Leefmilieu Brussel te stappen of een schema te volgen dat niet altijd overeenkomt met het schema dat zij gewoon zijn te volgen, enz.

IEB en BRAL pleiten er daarom voor:

- een inventaris op te stellen van de actoren op het terrein die te maken krijgen met de afvalproblematiek en die bereid zijn mee te werken;
- ecogidsen aan te werven binnen Leefmilieu Brussel of er een net van ecogidsen op te richten, of een net van regionale ambtenaren die gedetacheerd worden naar het lokale niveau maar die zijn opgeleid/worden gecontroleerd op regionaal niveau;
- een concept uitwerken van transporteerbare informatieborden voor op specifieke evenementen;
- een net van ecoambassadeurs of vrijwillige milieuambassadeurs oprichten, naar het voorbeeld van wat er in het Brussels Gewest gebeurt op het vlak van compostering.

De ESR herinnert eraan dat de productnormen een federale bevoegdheid zijn en is van oordeel dat de projecten van het Gewest die te maken hebben met die productnormen moeten worden uitgevoerd binnen samenwerkingsakkoorden en in overleg met de betrokken sectoren.

Ukkel vraagt dat het plan meer oog zou hebben voor kwalitatieve preventie (vermindering van de energie-inhoud van de producten en vermindering van het gehalte aan gevaarlijke stoffen).

Sommigen willen meer transparantie over het economische belang dat het afvalbeheer vormt.

Oudergem steunt het Gewest voluit in zijn initiatieven om het afval te verminderen aan de bron. De gemeente wil dat de sensibiliseringscampagnes op alle actoren gericht zijn, ook de niet-institutionele actoren (gezinnen, scholen, kantoren, gemeenten) en raadt aan de hulp in te roepen van gespecialiseerde animatoren (straathoekwerkers, ecoambassadeurs, enz.).

Strijd tegen de voedselverspilling

FEVIA steunt de strijd tegen voedselverspilling maar begrijpt de link met duurzame voeding niet. De federatie vraagt zich trouwens af wat de definitie van duurzame voeding is.

Ukkel vraagt dat die problematiek mee aan bod zou komen in de week van de preventie en lang op voorhand aangekondigd zou worden, in de vorm van een gewestelijke jaarkalender die op grote schaal verspreid zou moeten worden onder de actoren die moeten sensibiliseren.

Ukkel denkt dat het een goede zaak zou zijn om federaal of zelfs Europees de energiewaarden van voedingsmiddelen te etiketteren.

De RLBHG merkt op dat de sensibiliseringscampagnes speciaal moeten wijzen op de vervuiling die door voedselverspilling veroorzaakt wordt en dat die campagnes de betrokken sectoren voldoende informatie moeten geven over het voorbehoud dat nodig is bij de vermelde vervaldata.

Sommige particulieren willen dat verenigingen die aan echte volksovoeding doen om voedselverspilling tegen te gaan financiële ondersteuning zouden krijgen (Les amis de la terre, Equipes Populaires, Les jardins solidaires).

Strijd tegen papierverspilling

IEB, BRAL en de RLBHG zijn blij met het voorstel om de logica van de sticker tegen papierverspilling om te keren, maar IEB vindt het jammer dat het Gewest dat pas tegen 2010 van plan is.

Ook Schaarbeek vindt dit een goed voorstel maar hoopt niettemin dat het Gewest alle garanties zal krijgen die nodig zijn voor een goede uitvoering van dat voorschrift door de distributiebedrijven.

Sint-Joost-ten-Node wil dat er naast de reclamewerende sticker nog andere pistes onderzocht zouden worden met de distributeurs (cf. krantenmeubel "park mail", "metro").

Febelgra is blij dat het Gewest de acties om de reclamewerende sticker te promoten wil versterken maar is gekant tegen het voorstel om de logica van die sticker om te keren, want voor veel winkels en zelfstandigen zijn die huis-aan-huisbladen de enige vorm van reclame die zij zich kunnen veroorloven. De federatie benadrukt bovendien dat die bepaling afbreuk zou kunnen doen aan de vrijheid om informatie te verspreiden en te ontvangen.

Watermaal-Bosvoorde vraagt dat de logica van de reclamewerende sticker niet zou worden omgekeerd want die begint nog maar net bekend te raken. Volgens de gemeente zou het Gewest aan de distributeurs moeten vragen om hun oplage aan te passen aan het aantal stickers op de brievenbussen.

Strijd tegen overtollige verpakking

IEB is van oordeel dat de strijd tegen wegwerpzakken in kleine winkels (apotheken, kruideniers, enz.) absoluut moet worden voortgezet en dat de handelaars er absoluut op gewezen moeten worden dat ze niet langer voor alles een plastic zak moeten geven.

FEVIA vindt dat de strijd tegen overtollige verpakking in de preventieplannen van de industrieën gevoerd moet worden en denkt dat het zinloos is de federale overheid te vragen daar meer wetten over uit te vaardigen, aangezien de Belgische wetgeving via haar productnormen de essentiële vereisten laat naleven.

Ukkel vraagt dat er altijd herbruikbare zakken zouden worden uitgedeeld en dat de lokale overheden daar bij betrokken zouden worden. De gemeente vraagt dat ook de overtollige verpakkingen van poststukken aangepakt zou worden.

Een particulier vraagt dat restaurateurs verplicht zouden worden om hun klanten water in een karaf aan te bieden, zoals dat in Frankrijk de gewoonte is.

Een particulier vraagt om de federale overheid aan te dringen een taks op overtollige verpakking te heffen.

Strijd tegen gadgets en overbodige aankopen

IEB pleit ervoor om goed na te denken over de plaats van reclame in onze samenleving en om bindende maatregelen te treffen die erop gericht zouden zijn het dogma om koste wat het kost te groeien opnieuw in vraag te stellen.

Ukkel is van mening dat de enquêtes over de levensduur van de producten ook over andere goederen zouden moeten gaan, goederen waarvan de levensduur korter wordt omdat er geen reserveonderdelen of aangepaste onderhoudscircuits zijn.

Oudergem zou het begrip 'gadget' graag nader gedefinieerd zien.

De hoeveelheid organisch afval verminderen

IEB vindt het jammer dat de doelstelling om de hoeveelheid organisch afval jaarlijks met 12 kg per inwoner te verminderen alleen maar op tuinafval slaat en niet op voedingsafval. De organisatie pleit ervoor dat het Gewest de premies betaalt die enkele gemeenten nu zelf uitkeren bij de aankoop van een compostbak en dat die premies over heel het Gewest veralgemeend zouden worden.

IEB is blij dat het Gewest de ontwikkeling van wijkcompostering wil ondersteunen maar wijst er wel op dat er een oplossing moet komen voor het gebrek aan vrijwilligers. De organisatie vraagt dat er jobs en een nabijheidsdienst gecreëerd zouden worden voor het wijkcompostbeheer.

IEB vreest dat de verdere ontwikkeling van biogaswinning concurrentie zal vormen voor gedecentraliseerde compostering. De organisatie dringt erop aan dat het Gewest en het Gewestelijk Agentschap voor Netheid (GAN) gedecentraliseerde compostering zouden blijven promoten en dat zij de Brusselaars zouden blijven informeren over de voordelen van thuiscompostering.

Jette vraagt dat individuele compostering zou worden aangemoedigd door een premie te geven bij de aankoop van een compostvat.

Ukkel steunt de oprichting van een biogaswinningsfabriek maar vraagt dat het Gewest de gemeenten zou helpen bij het vastleggen van clausules voor de preventie van groen afval en voor de scheiding aan de bron, clausules die moeten worden opgenomen in de bestekken voor het onderhoud van groene ruimten.

Een ambitieus beleid van duurzame aankopen voeren

De ESR vindt dat er een wetenschappelijke benadering ontwikkeld moet worden om het begrip 'ecoproduct' te definiëren en benadrukt dat hij instemt met economische stimulansen voor goede praktijken.

FEVIA vraagt zich af waarom het plan voor de preventie en het beheer van afvalstoffen maatregelen bevat die betrekking hebben op duurzaam verbruik en die weinig verband houden met afvalpreventie (zoals de uitbreiding van het aanbod van ecologische producten, uitgebreidere ecologische etikettering, enz.).

ASEPRE wijst op het belang om in eerste instantie de gevaarlijke producten aan te pakken en om meer bepaald:

- de informatie van het Brussels Observatorium voor Duurzame Consumptie (BODC) over de milieuvriendelijke alternatieven beter te verspreiden;
- de alternatieve producten heel goed zichtbaar te zetten op de winkelschappen;

- actiever met de federale overheid te onderhandelen om de prijzen van de gevaarlijke producten op zijn minst op het niveau van de prijzen van de milieuvriendelijke producten te krijgen.

Sint-Joost-ten-Node dringt erop aan het concept van duurzame consumptie aan te passen aan de verschillende sociale contexten. De gemeente benadrukt de noodzaak om de consumenten in te lichten over manipulatie door reclame en om hen een beter begrip bij te brengen van de etikettering.

Oudergem wil dat de gemeenteambtenaren die de bestekken voor benodigdheden en materieel opstellen een opleiding zouden krijgen om voorrang te geven aan milieuvriendelijke aankopen.

Oudergem wil dat er een levensduur- en ecoprestatienorm wordt vastgelegd voor huishoudtoestellen (federale bevoegdheid!).

Hergebruik en tweedehandsgebruik bevorderen

De RLBHG en de ESR benadrukken dat hergebruik, na preventie, de voordeligste oplossing is voor bepaalde types van afval maar merken wel op dat dat niet voor alle afval geldt. Zo zou hergebruik in het geval van elektrische toestellen of auto's wel eens vervuilender kunnen zijn dan het toestel of de auto te verwijderen en een nieuw model te kopen, zeker als men rekening houdt met de vooruitgang die de technologie op dat vlak boekt.

Ze bevelen daarom aan een studie te laten uitvoeren via een levenscyclusanalyse om te vergelijken wat de milieukosten zijn van respectievelijk verwijdering en hergebruik van bepaalde afvalstoffen, met de bedoeling een lijst op te stellen van producten waarvoor hergebruik systematisch aangemoedigd zou moeten worden.

De RLBHG benadrukt dat het belangrijk is om eens opnieuw na te denken over heel het systeem, om hergebruik de – grotere – plaats te geven die het verdient.

De ESR van zijn kant verzet zich tegen de voorrang die aan hergebruik verleend wordt. De Raad is er voorstander van de consumenten grotere plichten te geven en vraagt dat er meer werk zou gemaakt worden van de informering en sensibilisering van de consumenten.

Voor de ESR moeten de vele hergebruikprojecten voortgezet worden, en zelfs nog uitgebreid.

De RLBHG wijst er voorts op dat er geen enkele reden is om een onderscheid te maken volgens de aard van de actor die de goederen te koop aanbiedt en vraagt dat de particuliere actoren net als de openbare actoren gebruik zouden kunnen maken van de hergebruiksubsidies.

De vakbonden en de non-profitsector stellen voor om de stromen informatica-afval tussen de administratie en de sociale-economiebedrijven beter te omkaderen voor het terug op de markt brengen van producten die nog kunnen voldoen aan de noden van welbepaalde sociale categorieën.

De vakbonden en de non-profitsector benadrukken dat de lagere btw op de verkoop van tweedehandsgoederen absoluut behouden moet blijven om de recuperatie van gebruikte goederen te kunnen blijven voortzetten.

Sommigen zouden graag zien dat er een netwerk wordt opgericht waar scholen terecht kunnen om afgedankte computers over te kopen.

De sector van de sociale economie

De RLBHG stelt vast dat tweedehandswinkels 60 euro subsidie krijgen per ton verkochte goederen maar dat ze geen enkele financiële bijdrage krijgen voor het afval dat ze naar de verbrandingsoven laten gaan en waarvoor ze 110 euro per ton moeten betalen. Die regeling stimuleert hen dus niet om meer goederen in te zamelen. IEB en BRAL van hun kant wijzen erop

dat de subsidie per ton hergebruikte goederen die aan de sociale-economiebedrijven wordt toegekend drie keer lager ligt dan de subsidie die het GAN per ton verwerkt afval krijgt.

Om iets aan dat perverse effect te doen, vragen de RLBHG en het platform dat de sociale-economiebedrijven erkend zouden worden als ophalers zodat ze meer subsidies (per ton verwerkt afval) en/of lagere tarieven in het afvalverwerkingscentrum zouden krijgen.

In verband daarmee suggereert de RLBHG om het GAN bovenop zijn forfaitaire subsidie een bijkomende subsidie toe te kennen die zou afhangen van het aantal ton herbruikbaar/recycleerbaar afval dat is ingezameld, om het GAN ertoe aan te zetten meer aandacht te besteden aan hergebruik en recycling.

Watermaal-Bosvoorde vraagt dat het partnerschap met de tweedehandsactoren zou berusten op een echte structuur van socioprofessionele begeleiding die zou kunnen dienen als een springplank voor een job. De gemeente vraagt dat er een net van tweedehandswinkels zou worden opgericht.

IEB vraagt het Gewest er ook op toe te zien dat de samenwerkingsovereenkomst tussen Recupel en de sociale-economieactoren daadwerkelijk nageleefd zou worden.

Samenwerking met Net Brussel

IEB, BRAL en de RLBHG willen ook dat het GAN een grotere inspanning levert om de Brusselaars aan te moedigen hun herbruikbare goederen naar de tweedehandssector te brengen.

De RLBHG betreurt dat het Agentschap hergebruik niet meer aanmoedigt en vraagt dat het Agentschap hergebruik bij het grote publiek aanmoedigt via zijn call center en door op zijn website een subrubriek over herbruikbaar afval toe te voegen aan de rubriek 'Uw afval'.

IEB betreurt dat momenteel niets van de 15.000 ton afval die het GAN inzamelt (en waarvan op zijn minst 10 % herbruikbaar is) terugkeert naar de sociale-economiebedrijven.

De organisatie benadrukt net als de RLBHG hoe belangrijk het project van kringloopwinkels is voor het 'groot huisvuil' maar betreurt dat de werkingsregels van het project vaag blijven. IEB en de RLBHG vragen dat het GAN zijn modaliteiten voor de gescheiden ophaling verandert om te vermijden dat de herbruikbare goederen beschadigd zouden raken (platte vrachtwagens) en om bij de ophaling van het groot huisvuil het personeel van de hergebruik- en tweedehandssector mee in te schakelen.

Watermaal-Bosvoorde vraagt dat er in samenwerking met de gemeenten een studie zou worden uitgevoerd naar het bestaande herbruikbare afval.

Het beheer van huishoudafval

Over het behoud van een dominerende openbare rol

De RLBHG betreurt dat voorschrift 4.3.1 van het ontwerp van plan 'Behoud van een dominerende openbare rol in het afvalbeheer' geen rekening houdt met de publiek-private samenwerkingsverbanden, die vaak interessanter zijn dan wanneer de openbare instantie alleen zou handelen. Daarom vraagt de Raad een zin over het nut van die samenwerkingsverbanden aan dat voorschrift toe te voegen.

De werkgevers- en middenstandsorganisaties vragen om voor het afvalbeheer van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest gebruik te maken van het concept van 'publiek-private samenwerkingsverbanden'.

Sommige particulieren willen dat de gemeenten instaan voor de openbare vuilnisbakken op hun grondgebied, zodat die beter beheerd zouden worden dan nu het geval is.

Over de nuttige toepassing van organisch afval door biogaswinning

IEB vraagt dat het Gewest de ophaling van organisch keukenafval organiseert om dat te valoriseren in de biogaswinningsfabriek in de dichtbevolkte wijken, waar het geen optie is om aan wijkcompostering te doen.

Sint-Joost-ten-Node wil dat er voor de biogaswinning voorrang gaat naar het groenteafval. Evere vraagt dat er voorrang verleend zou worden aan groentetelers, kruidenierswinkels en bedrijfscafetaria's.

IEB vraagt dat het Gewest zou overwegen om het in de toekomstige biogaswinningsfabriek geproduceerde biogas te recupereren voor de bussen van de MIVB, zoals in Rijsel.

BRAL vraagt om de uitvoering van een diepgaande analyse over de noodzaak en de haalbaarheid van een dergelijke investering en dat er in deze analyse onder andere rekening zou worden gehouden met de mogelijke scenario's in verband met de hoeveelheid organische afval die op lange termijn moet worden behandeld (2030-2040), met de ambitie het composteren thuis te behouden en een beleid van preventie van organische afval te voeren."

Het CODA vindt dat dit Afvalstoffenplan de ontwikkeling van hernieuwbare energieën moet stimuleren en dat het de vermindering van de broeikasgassen en van de vervuiling moet stimuleren. Het CODA vraagt in dit geval:

- o dat er volledig overdekt aan compostering gedaan zou worden, zodat dat er geen kwalijke geuren kunnen vrijkomen en het biogas opgevangen kan worden;
- o dat er aan biogaswinning gedaan zou worden met goede installaties die elders al hun kwaliteit bewezen hebben, met een vergelijkbare grootte;
- o dat de opslag, verwerking en recyclage van alle afval niet ten koste zou gaan van de groene longen (zoals de Bempt in Vorst) en ontspanningsruimten, want die zijn van essentieel belang voor ons biologisch en mentaal evenwicht;
- o dat er een ernstige studie zou worden uitgevoerd naar het aantal ton groen afval dat per jaar verwacht kan worden (ongeveer 80.000 t/jaar) om dat afval over vier à vijf goed gelegen sites te verdelen;
- o dat er een effectenrapport zou worden opgesteld (klasse 1A);
- o dat de toekomstige biogaswinningsinstallatie ergens anders gevestigd zou worden dan in de Bempt.

Oudergem vindt het jammer dat het plan in verband met dit punt niet ambitieus genoeg is over het uit te bouwen ad hoc circuit.

Over de stijging van het percentage gescheiden inzameling met het oog op recyclage

De RLBHG merkt op dat het Brussels Hoofdstedelijk Gewest het afval voor 22 % gescheiden inzamelt en dat er eens nagedacht moet worden over een betere strategie om de Europese recyclagedoelstelling van 50 % in 2020 te kunnen halen.

IEB benadrukt ook het belang van nabijheidscontacten en van communicatie die aan de verschillende doelpublieken is aangepast om alle bevolkingsgroepen aan te moedigen mee te doen aan gescheiden afvalinzameling.

Jette en Watermaal-Bosvoorde vragen dat de gemeenten vóór het begin van elke informatiecampagne over afvalbeheer geïnformeerd zouden worden. Zij willen dat er over heel het grondgebied van het Gewest regelmatig huis-aan-huisophalingen van groot huisvuil georganiseerd worden en zij vragen dat er op de openbare weg vuilnisbakken met compartimenten geplaatst zouden worden om de sortering van het afval te bevorderen. Zij willen dat er biologisch afbreekbare zakken komen voor het groene afval en vragen dat er studies komen naar de toxiciteit als gevolg van de verbranding van de zakken.

Verpakkingen

De RLBHG en IEB stellen vast dat het Groene Punt-logo op verpakkingen niet transparant genoeg is en de consument geen nuttige informatie verschaft. IEB vraagt dat het Groene Punt stopgezet zou worden. De RLBHG vraagt de Regering om na te denken over de mogelijkheid om het Groene Punt om te vormen tot een systeem dat het tracé van elke afvalsoort bepaalt.

IEB vraagt dat het Gewest aan de Interregionale Verpakkingscommissie zou vragen erop toe te zien dat er in de berichten aan de consumenten geen verwarring meer zou bestaan tussen sortering en preventie. De organisatie vraagt dat de instellingen die erkend zijn om de terugnameverplichtingen uit te voeren niet langer vermeld zouden worden in berichten over afvalpreventie of dat ze er niet langer mee geassocieerd zouden worden.

De RLBHG zou willen dat nagegaan wordt waarom het statiegeldsysteem niet het verhoopte succes kent en dat men daar conclusies uit trekt voor de middelen die moeten worden ingezet om dat probleem op te lossen.

IEB en het platform eisen dat er op zijn minst voor verpakkingen en gevaarlijk afval een statiegeldsysteem wordt ingevoerd.

Oudergem wil dat de glasbakken ondergronds gemaakt zouden worden en dat de rondes om die glasbakken leeg te maken zodanig georganiseerd zouden worden dat de geluidshinder tot een minimum beperkt blijft.

Groen afval

De RLBHG, Schaarbeek, Jette en Sint-Joost-ten-Node, Evere en Watermaal-Bosvoorde ondersteunen het plan om de gescheiden ophaling van groen afval naar heel het Brusselse grondgebied uit te breiden. Schaarbeek en Evere vinden het jammer dat het plan er niet vanaf het begin in voorzag die ophaling te organiseren op hun grondgebied. Schaarbeek herinnert eraan dat het thuiscompostering aanmoedigt door bij de aankoop van een compostvat een premie toe te kennen. De RLBHG vraagt dan ook om die ophaling uit te breiden naar de andere gemeenten of om op zijn minst meer inzamel punten voor tuinafval of meer collectieve composteringsplaatsen te regelen in de gemeenten waar geen groen afval wordt opgehaald; dat moet zorgen voor een optimale bereikbaarheid voor de bevolking, zonder daar de auto voor te moeten nemen. De Raad vraagt ook om een informatiecampagne via de media en de nabijheidsactoren, om de bevolking te laten weten dat die afvalplaatsen of composteringspunten bestaan en waar ze zich bevinden.

De FEBEM benadrukt dat er zeker ook over moet worden nagedacht het organisch afval op te halen met containers (en niet alleen in zakken).

Ukkel vindt dat er in de groene gemeenten afvalcontainers moeten komen om te verhinderen dat vossen de afvalzakken openscheuren.

Watermaal-Bosvoorde vraagt dat ook kurken gescheiden ingezameld zouden worden, zoals nu al met batterijen gebeurt.

Etterbeek wil dat er in het oosten van Brussel een tijdelijke opslagplaats voor groen afval zou komen voor de gemeenten in dat gebied (die ver van het Bempt-centrum gelegen zijn).

Oudergem wil dat het groene afval heel het jaar door gescheiden ingezameld zou worden en dat er op termijn biologisch afbreekbare zakken voor gebruikt zouden worden.

Oudergem vraagt de verplichte sortering van organische stoffen die afkomstig zijn van grootkeukens, restaurants, markten, kantines, bedrijven, enz. om die te gebruiken voor de biogaswinning (met een afzonderlijke inzameling van dat afval).

Over de eigenlijke afvalophaling

Oudergem wil dat de mensen hun vuilniszakken in herbruikbare stevige containers buiten zouden mogen zetten, om te verhinderen dat zwerfkatten, kraaien en vossen die zakken zouden openrijten.

Oudergem wil dat er een sterkere en biologisch afbreekbare vuilniszak verplicht wordt.

Oudergem wil dat er om de drie maanden een ophaling van groot huisvuil gebeurt.

Oudergem wil dat de zakken die gebruikt worden voor hondenuitwerpselen biologisch afbreekbaar zijn.

Oudergem dringt erop aan dat er opnieuw gesprekken worden aangeknoopt met de grootwinkelsector om de supermarkten te overhalen het grote publiek Groene Plekjes en andere middelen van gescheiden inzameling ter beschikking te stellen.

Milieuparken en andere actiemiddelen

De RLBHG, BRAL en IEB benadrukken dat de containerparken helpen om een hele reeks afvalsoorten selectief in te zamelen die niet gescheiden worden opgehaald en zij vragen dat alle vereiste middelen zouden worden ingezet om de beoogde verdubbeling van het aantal containerparken in het Gewest met voorrang te kunnen verwezenlijken.

Zij benadrukken overigens dat die containerparken zodanig beheerd moeten worden dat ze een bevoorrechte plaats geven aan recycleerbaar afval en aan afval waarvoor een terugnameplicht geldt. De RLBHG vraagt dat het personeel van die parken speciaal opgeleid zou worden om de bezoekers beter te onthalen.

De RLBHG benadrukt ook het belang om voor een verhoging van het aantal inzamelpunten een beroep te doen op de tweedehandswinkels en de Raad wijst op de mogelijkheid om aan die tweedehandswinkels glasbakken en papier- en verpakkingscontainers te plaatsen, eventueel ondergronds.

De RLBHG, BRAL en IEB vragen het Gewest een regeling uit te werken om de gemeentelijke milieuparken ook open te stellen voor de inwoners van buurgemeenten die geen milieupark hebben, om de discriminatie tussen de gemeenten weg te werken en om heel de bevolking makkelijker toegang te verlenen tot de milieuparken.

De RLBHG wijst er overigens op dat er voor industrieel afval, gevaarlijk afval en specifiek afval te weinig inzamelpunten zijn die fysiek en financieel bereikbaar zijn voor bedrijven en zelfs voor particulieren. De Raad vraagt dat het plan zou voorzien in de uitbouw van dergelijke infrastructuur en dat die uitbouw mee tot de prioritaire maatregelen zou behoren.

De Raad stelt trouwens vast dat de mensen niet hoeven te betalen wanneer ze het afval met de auto binnenbrengen terwijl ze wel moeten betalen als ze met een bestelwagen afval komen afzetten. De RLBHG benadrukt dat een dergelijk onderscheid compleet zinloos is en de Raad vraagt dan ook om de regels voor de aanvaarding van het afval van kleine ondernemingen te wijzigen, zodat er alleen nog op basis van de binnengebrachte hoeveelheid afval betaald moet worden en niet langer op basis van het voertuig waarmee dat afval vervoerd wordt.

De FEBEM betreurt dat er voorrang gegeven wordt aan de bouw van een biogaswinningsfabriek en vindt dat het Brussels Gewest zich vooral zou moeten bezighouden met gescheiden afvalinzameling, te beginnen met de opening van nieuwe containerparken.

IEB vraagt dat het Gewest in het kader van het besluit over de subsidiëring van de containerparken samenwerkingsverbanden tussen de sociale-economiebedrijven en de gemeenten bevoorrecht, om afzetmogelijkheden te creëren voor groot huisvuil en afgedankte elektrische en elektronische apparaten (AEEA) die in de containerparken zijn ingezameld.

Schaarbeek wijst erop dat de lokale besturen over het algemeen grote problemen hebben om hun containerparken te beheren, en dan vooral om de personeelskosten en de afvalverwijderingskosten te dragen, en daarom vraagt de gemeente dat het Gewest de lokale besturen op lange termijn zou ondersteunen.

Schaarbeek steunt de aangekondigde doelstelling om in het Brussels Gewest twee bijkomende containerparken te openen, maar de gemeente dringt erop aan dat het Gewest de middelen moet inzetten die nodig zijn om die doelstelling te verwezenlijken.

Ganshoren vraagt hulp voor de gemeenten die een containerpark hebben en vraagt het Gewest ook om de samenwerking tussen de gemeenten te bevorderen. De gemeente wil dat het Gewest ervoor zorgt dat de milieuparken evenwichtig verspreid zouden zijn binnen het Gewest en vraagt om voor meer mobiele inzamelpunten voor groen afval te zorgen.

Ukkel vindt dat het gamma afvalstoffen die de containerparken inzamelen, moet worden uitgebreid, om beter te kunnen recyclen, maar de gemeente benadrukt dat er te weinig plaats is om de bestaande containerparken te vergroten.

Sint-Joost-ten-Node benadrukt dat de inwoners van de gemeente een doeltreffend en nabijgelegen containerpark hebben dankzij de subsidies van het Gewest en wijst op de moeilijkheid om gericht te sorteren (bijvoorbeeld groot huisvuil en hout) op een kleine oppervlakte.

ASEPRE stelt voor regelmatig huis-aan-huis of per wijk groot huisvuil op te halen.

Schaarbeek en *Sint-Joost-ten-Node* ondersteunen het voorstel om op zoek te gaan naar nieuwe vuilniszakformaten voor de gescheiden ophaling, vooral om rekening te houden met alleenstaanden of 'kleine gezinnen'.

Etterbeek vraagt dat er ook subsidies zouden worden toegekend voor de mobiele milieuparken.

Oudergem wil dat de prestaties van de regionale en gemeentelijke containerparken worden beoordeeld in samenwerking met het ANB en de gemeentebesturen.

Oudergem betreurt dat kleine hoeveelheden gevaarlijk bouwafval (asbest en roofing), kurken en spaarlampen niet apart worden ingezameld.

Oudergem vindt het jammer dat het in de meeste openbare vuilnisbakken niet mogelijk is het afval te sorteren.

Over de afvalophaling bij flatgebouwen en andere actiemiddelen

IEB vraagt dat het GAN voor sommige dichtbevolkte wijken alternatieven aanbiedt, zoals buitenstaande containers. Die zouden in sommige gevallen een oplossing kunnen bieden voor het plaatsgebrek in de woningen zelf. IEB vraagt het Gewest ook meer glasbakken te plaatsen. De RLBHG vraagt het Gewest na te denken over stedenbouw en over het ontwerp van woongebouwen, om in de nieuwe gebouwen hygiënische afvalopslagruimten te ontwerpen.

De FEBEM denkt dat het wel eens verstandig zou kunnen blijken te zijn meer gebruik te maken van permanente containers op de hoek van de straat, zoals dat al in andere Europese steden gebeurt.

De federatie wijst erop dat de huidige middelen voor de inzameling van speciaal afval van de gezinnen niet afgestemd zijn op de levenswijze van de bevolking van vandaag (uren waarop de bestelwagen passeert of zwakke punten van vrijwillige aanvoer, vaak beperkt tot uren overdag) en vindt dat er voorrang gegeven moet worden aan het gemak voor de gebruikers wanneer het om gevaarlijk afval gaat.

Het CODA eist:

- o meer regelmaat in de ophaling van huishoudafval of groen afval;
- o meer en regelmatigere leeggemaakte openbare vuilnisbakken op straat, in de parken en op openbare plaatsen;
- o de bestrijding van sluikestorten en pendelaars die hun afval in Brussel dumpen;
- o de verplichting voor de winkeliers, marktkramers en exposanten om hun plaats na afloop van de markt, beurs, enz. netjes en schoon achter te laten.

Schaarbeek dringt erop aan dat er extra middelen nodig zijn om het Agentschap Net Brussel in staat te stellen zijn opdrachten te vervullen en dringt er sterk op aan dat het personeel op het terrein dat in contact komt met het publiek daarin opgeleid wordt.

Watermaal-Bosvoorde is van oordeel dat de subsidie van het Gewest aan de gemeenten verhoogd moet worden.

Over de verbrandingscapaciteit

De RLBHG benadrukt dat het plan de niet-verbrande afvalhoeveelheden wil vervangen door meer andere afvalstromen te verbranden. En de Raad stelt vast dat de preventie- of sorteerinspanningen op die manier geen impact zullen hebben op de verbrande hoeveelheden. De RLBHG vindt dat die optie de bevolking niet bepaald motiveert en vraagt het Gewest om een studie te laten uitvoeren naar de opportuniteit om de oven een even groot volume te laten verbranden, rekening houdend met het afvalvolume in de drie Gewesten, de beschikbare verwerkingstechnieken in Vlaanderen en in Wallonië, de samenstelling van het verwerkte afval en de afstanden, steeds met het doel voor ogen om het afval op termijn te verminderen. De Raad wil dat die studie tot een algemene reflectie leidt over het afvalimport- en -exportbeleid en over de eventuele sluiting van één of meer verbrandingsovens.

Jette en Watermaal-Bosvoorde willen dat het Gewest het beleid samen met de andere Gewesten ontwikkelt, om de verbrandingscapaciteiten gemeenschappelijk te gebruiken.

De FEBEM verbaast zich erover dat het milieueffectenrapport (op pagina 100) aanbeveelt de verbrandingscapaciteit die door recyclage of preventie vrijkomt niet ter beschikking te stellen van de markt en benadrukt dat die maatregel indruist tegen de verwerkingshiërarchie, aangezien de restfractie van het handelsafval het Gewest moet verlaten en in Vlaanderen of Wallonië gestort moet worden.

Het gelijkgestelde afval

Vermindering aan de bron

De ESR vindt dat het begrip 'duurzame aankoop' samen met de betrokken sectoren gedefinieerd moet worden. Die definitie moet bovendien in een wetenschappelijke benadering passen, gebaseerd op de drie pijlers van duurzame ontwikkeling, en moet rekening houden met de evolutie van de Europese regelgeving.

De Raad vraagt om een verduidelijking van de zin "Het Gewest zal verduidelijking geven over zijn wetgeving over de verplichting om het afval van de particuliere economische actoren op de juiste manier te laten verwerken" en dringt erop aan dat die verduidelijking van de wetgeving zou gebeuren in overleg met de vertegenwoordigers van de betrokken sectoren.

Afvalpreventie en duurzame consumptie in de kantoren bevorderen

Watermaal-Bosvoorde vraagt dat er zo snel mogelijk rondzendbrieven worden verstuurd om de gemeenten te helpen bij het opstellen van hun bestekken.

Etterbeek vraagt dat er met het oog op een écht en doeltreffend beleid van duurzame aankopen persoonlijkere steun verleend zou worden die meer is aangepast aan de situatie van de bedrijven, naar het voorbeeld van de 'papierfacilitator'.

Afvalpreventie en duurzame consumptie in de scholen bevorderen

IEB vraagt:

1. dat het educatief materiaal van Leefmilieu Brussel – BIM gepaard zou gaan met een sensibilisering en opleidingen voor alle actoren in en rond de school: de leerkrachten, het onderhoudspersoneel, de directie en de inrichtende macht, de ouders en de gezinnen;
2. dat de preventieacties gekoppeld zouden worden aan een project van schoolafvalbeheer, voor meer coherentie in het algemene gedrag;
3. dat de campagne rond de groene schooltas opnieuw zou worden opgestart, in samenwerking met de distributiesector, want hoewel die campagne al enkele schooljaren goed werkt, is er momenteel een schrijnend gebrek aan zichtbaarheid en neemt het aanbod aan groene schoolproducten af;
4. dat Leefmilieu Brussel – BIM samenwerkt met het GAN om de bezoeken aan de sorteercentra aan te passen aan de –14-jarigen om te kunnen ingaan op de vele vragen van scholen die de preventieacties en het afvalstoffenbeheer willen koppelen aan een sterke visuele benadering;
5. dat de ecogidsen opnieuw ingevoerd zouden worden, want die vormen een goede manier om de jongeren te bereiken. Die ecogidsen vertegenwoordigen het gezag niet en ze kunnen worden verspreid in alle omgevingen waar die jongeren komen;
6. dat het Gewest de drinkfonteintjes technisch opvolgt, om de terughoudendheid van bepaalde scholen weg te nemen.

Ukkel vraagt dat er in het plan voorschriften zouden komen om reclame in de scholen binnen de perken te houden.

Schaarbeek en Sint-Joost-ten-Node zijn van oordeel dat er dringend een systeem gevonden moet worden voor de inzameling van het chemisch afval van scholen en ook van kleine afvalproducenten (dierenartsen, verpleegkundigen, enz.), die geen beroep doen op de erkende ophalers omdat de hoeveelheden afval die ze produceren te klein zijn. De gemeenten vragen dat er zo snel mogelijk pragmatische oplossingen zouden worden uitgewerkt.

Watermaal-Bosvoorde dringt erop aan dat er subsidies zouden worden vrijgemaakt om de plaatsing van sorteervuilnisbakken in scholen te financieren.

Afvalpreventie en duurzame consumptie in de winkels en de horeca scholen bevorderen

IEB vraagt dat er cijfers aan de aangekondigde doelstellingen verbonden zouden worden en dat het plan precies zegt hoe het Gewest te werk wil gaan om voedselverspilling te voorkomen en tegelijkertijd gezonde en duurzame voeding te promoten.

Etterbeek vraagt dat er na de sensibiliseringscampagne rond REG (rationeel energiegebruik), met een energieuitdaging voor handelaars die in de loop van 2009 van start gaat, in een tweede fase voorgesteld zou worden dat die handelaars zich zouden engageren voor een algemenere aanpak, waarin andere milieuaspecten meespelen, zoals het label van 'Ecodynamische onderneming'.

Het beheer

Verduidelijking bij de wetgeving over de ophaling en verwerking van het afval dat ontstaat bij de werkzaamheden van particuliere economische operatoren

De ESR stelt voor dat de verplichting om voor de ophaling en verwerking van afval een beroep te doen op een operator zou afhangen van een bepaald afvalvolume en niet van de activiteit waaruit dat afval ontstaat, want dat afval is afval dat door zijn aard gelijk te stellen is met huishoudafval.

Etterbeek wil dat het commerciële contract voor het gesorteerde afval gratis zou zijn (financiële stimulans voor de sorteerbedrijven).

Industrieel afval, specifiek afval of gevaarlijk afval

De ESR is blij met het project van "*terbeschikkingstelling van afvaladviseurs in de ondernemingen*" maar betreurt dat die maatregelen niet op de non-profitsector slaan (meer bepaald de ziekenhuizen, rusthuizen, enz.).

IEB en BRAL eisten dat er een statiegeldsysteem wordt ingevoerd dat meer doet sorteren en dat voor op zijn minst gevaarlijk afval tot een gedragswijziging zou leiden. De organisatie vraagt het Gewest bijzondere aandacht te hebben voor het gevaarlijk afval in technische en beroepsscholen (laboratoria, mechanica-ateliers, enz.) en de scholen beter te informeren over de mogelijkheden om dat afval technisch en financieel aan te pakken.

De FEBEM maakt zich ongerust over het project van collectief beheer van het afval van de ondernemingen en is van oordeel dat verscheidene praktijken in Wallonië en Vlaanderen écht een vraag om vrijheid van handel doen rijzen, in de mate dat de opdrachtnemer de commerciële relaties beperkt.

ASEPRE stelt voor om de uitwisseling tussen ondernemingen aan te moedigen en uit te breiden, door een beroep te doen op ondernemingen die het label van Ecodynamische onderneming hebben.

Over een geïntegreerde ecoconstructieaanpak

IEB, BRAL, de ESR en het platform vragen het Gewest via studies uit te zoeken welke materialen en technieken de afbraak, het hergebruik of de recyclage bemoeilijken, met de bedoeling in eerste instantie alternatieven voor te stellen en in een volgende fase de materialen en technieken te verbieden die in de weg staan van selectieve afbraak en van het hergebruik van afval.

De RLBHG en de ESR betreuren voorschrift 6.3 dat een voortgang zou willen opleggen *van producten en materialen die gevaarlijk afval doen ontstaan, vanaf het ogenblik dat zij op de bouwplaats komen tot het ogenblik dat zij de bouwplaats weer verlaten*. Zij stellen vast dat er voor die producten niet altijd alternatieven bestaan die evenveel kosten, die een soortgelijke prestatie leveren en die geproduceerd kunnen worden in hoeveelheden die aan de vraag voldoen. Beide raden stellen voor om zich voor dit voorschrift te baseren op het criterium van de beste beschikbare technologieën (het BATNEEC-principe) dat meer bepaald rekening houdt met de kosten van de technieken.

Het platform van zijn kant vraagt dat het Gewest een analyse maakt van de materialen en technieken die de afbraak en het hergebruik/de recyclage bemoeilijken en om op basis van die analyse eerst alternatieven voor te stellen en vervolgens verboden in te stellen.

De RLBHG en de ESR stellen trouwens vast dat er vrijwel onmogelijk opgelegd zal kunnen worden het gevaarlijk afval op te volgen bij het binnenkomen en buitengaan van de bouwplaats; volgens hen dreigt een dergelijke bepaling de ondernemingen al te zwaar te belasten én aan te zetten tot illegale praktijken. Als alternatief stellen zij voor infrastructures ter beschikking te stellen van particulieren en ondernemingen waar die voor een redelijke prijs met hun gevaarlijk afval terecht kunnen.

De RLBHG en de ESR zijn van oordeel dat het voornemen om "*boetes op te leggen aan elke aannemer die niet kan aantonen het inerte afval gescheiden te hebben en ter plaatse aan hergebruik gedaan te hebben*" een bijzonder overdreven bepaling zou zijn als men weet dat dat afval in de praktijk al gescheiden wordt. Zij stellen voor om in de plaats daarvan voldoende informatie te verstrekken over de verschillende afvoermogelijkheden en over de bestaande recyclagekanalen en ook om verschillende afvaltarieven in te stellen naar gelang van de verschillende kanalen.

De ESR benadrukt dat de prioriteit hier zou moeten uitgaan naar de invoering van opvanginfrastructuur, zowel voor de particulieren als voor de ondernemingen, zodat zij hun gevaarlijk afval makkelijk, voor een redelijke prijs en redelijk dichtbij zouden kunnen afvoeren.

De RLBHG en de ESR zijn ook van oordeel dat het een overdreven zware en weinig efficiënte verplichting zou zijn een dossier van latere afbraak te moeten opstellen, want door de evolutie van de bouwtechnieken zou het kunnen dat de informatie in dat dossier compleet achterhaald is op het ogenblik dat die afbraak daadwerkelijk plaatsvindt.

Rotor is het eens met de mening van de ESR en stelt aan het Gewest voor om in plaats van dat dossier van latere afbraak de verplichting op te leggen onafhankelijke deskundigen een inventaris te laten opstellen van de gevaarlijke afvalstoffen en van de herbruikbare afvalstoffen alvorens aan de afbraak van het gebouw te beginnen. Rotor benadrukt dat die inventaris ook een economisch belang zou kunnen hebben, want door alle kans op onaangename verrassingen uit te schakelen, zouden afbraakwerken makkelijker te budgetteren en te plannen moeten zijn. Die inventaris zou ook de kans verkleinen dat bepaalde gevaarlijke afvalstoffen niet op de juiste manier verwijderd worden. Rotor benadrukt ook dat er een catalogus zou moeten worden opgesteld van operatoren die dat afval inzamelen en klaarmaken om hergebruikt te worden.

De RLBHG en de ESR stellen overigens vast dat het voornemen om een circuit van sociale economie op te richten voor de selectieve ontmanteling wel eens tot oneerlijke concurrentie met de andere ondernemingen van de sector zou kunnen leiden, als er voor al de ondernemingen geen identieke loon- en veiligheidsvoorwaarden zouden worden vastgelegd.

Ukkel, Sint-Joost-ten-Node, Watermaal-Bosvoorde en Schaarbeek vragen dat er snel een aanvaardbare oplossing gevonden zou worden voor het probleem van het kleine bouwafval dat asbest bevat, en meer bepaald het afval dat afkomstig is van bouwplaatsen van huizen.

Ukkel vindt overigens dat praktijken van selectieve afbraak financieel ondersteund zouden moeten worden.

De economische en wettelijke instrumenten

De reglementering vereenvoudigen

De RLBHG vraagt dat er voorrang zou uitgaan naar de *reglementaire vereenvoudiging op het vlak van afvalstoffen*.

De ESR en de FEBEM vinden dat de vereenvoudiging van de reglementering één van de prioritaire doelstellingen van de Regering moet zijn. De ESR dringt erop aan dat dit voorschrift op korte termijn concreet zou worden gemaakt. De Raad voegt eraan toe dat daar overleg voor nodig is met de betrokken sectoren en met de Economische en Sociale Raad.

De FEBEM benadrukt het belang om een gezamenlijke erkenning door het Brussels en het Waalse Gewest in te voeren, maar de optie zou ook kunnen worden uitgebreid naar het Vlaamse Gewest.

Federauto laat weten dat de bedrijven die in het kader van hun terugnameplicht verplicht zijn bepaalde afvalstoffen te aanvaarden eveneens problemen hebben met het afvaltransport.

De FEBEM vindt dat het Gewest een voortrekkersrol zou kunnen spelen in de veiligheidsproblemen van de arbeiders bij de ophaling en inzameling. De federatie zegt dat er bijvoorbeeld verscheidene mogelijkheden bestaan om het verkeersreglement aan te passen zodat die sjouwers hun werk in optimalere omstandigheden zouden kunnen doen.

De werkgevers- en middenstandsorganisaties dringen erop aan dat de Regering erop toeziet dat het plan de Brusselse bedrijven niet in gevaar brengt doordat de Brusselse wetgeving strenger zou zijn dan die van de andere Gewesten.

Een sorteerverplichting instellen

IEB stelt zich vragen over de mogelijkheid om de Brusselaars ertoe aan te zetten meer te sorteren als daar geen systeem van gedifferentieerde taxatie voor de afvalstoffen aan gekoppeld wordt (afvalzakken waarvoor betaald moeten worden). De organisatie benadrukt dat een systeem waarbij voor afvalzakken betaald moet worden pas echt zin heeft als er een sorteerverplichting geldt, want zo kunnen de acties van preventie, hergebruik en recyclage ondersteund worden.

IEB en BRAL hebben bovendien vragen over de middelen die het Gewest wil inzetten om de naleving van die sorteerverplichting te controleren en om te vermijden dat de zwakste bevolkingsgroepen, die doorgaans ook het minst goed over sortering geïnformeerd zijn, niet het zwaarst getroffen worden door de perverse effecten van dat systeem.

De FEBEM is van oordeel dat het grote probleem van Brussel het aandeel van het gescheiden ingezamelde afval blijft. De federatie denkt dat de sorteerverplichting, die moet dienen om de huidige situatie te verbeteren, echter onmogelijk te controleren is.

Schaarbeek, Watermaal-Bosvoorde, Evere en *Sint-Joost-ten-Node* hebben vragen bij de invoering van de sorteerverplichting als men weet dat sluikestorten vandaag nog altijd een heel groot probleem vormt. Schaarbeek is in die context van oordeel dat er een systeem zou moeten komen met afvalzakken tegen verschillende prijzen, om de gezinnen aan te moedigen hun afval beter te sorteren.

Als er geen tarief zou gelden dat in verhouding staat tot het afval dat de gezinnen produceren, vinden Schaarbeek en Watermaal-Bosvoorde dat de burger op zijn minst voldoende informatie zou moeten krijgen over de respectieve kosten van de verschillende afvalbeheersopties in Brussel: inzameling/ophaling, recyclage, compostering en verbranding.

Watermaal-Bosvoorde dringt erop aan dat er een systeem met stickers zou komen – zoals in andere Vlaamse en Waalse gemeenten – waarmee de vuilnisophalers kunnen aangeven dat ze verkeerd afval in de blauwe zakken gevonden hebben; de gemeente benadrukt het educatieve karakter van die maatregel.

De RLBHG wijst op het gebrek aan transparantie in het huidige systeem van forfaitaire taks die verdeeld is over de verschillende openbare diensten van de hoofdstad en betreurt dat de burger door dat gebrek aan transparantie niet weet welk deel van die taks daadwerkelijk aan het afvalbeleid besteed wordt. De Raad stelt vast dat het systeem op geen enkele manier voldoet aan het principe van 'de vervuiler betaalt', het niet mogelijk maakt de reële kosten te weerspiegelen en er dus op geen enkele manier toe bijdraagt dat de bevolking bewuster met afval omgaat.

De Raad stelt vast dat de situatie nog verergerd is door het feit dat, nu er in de twee andere Gewesten betaald moet worden voor elke restafvalzak, de inwoners van Vlaanderen en Wallonië witte zakken kopen in Brussel en hun afval in ons Gewest komen droppen omdat dat goedkoper is voor hen.

Daarom vindt de Raad het jammer dat het plan alleen maar voorziet in de studie naar de mogelijkheid om een te betalen restafvalzak in te voeren indien de gescheiden inzameling tegen 2014 niet met 50 % toeneemt.

Voor de Raad zou de beste oplossing erin bestaan over te schakelen op de taks op de restafvalzak, want dan zouden de particulieren er niet alleen economisch belang bij hebben hun afval te sorteren, maar dan zouden Vlamingen en Walen er ook geen baat meer bij hebben in Brussel te komen sluikestorten.

De RLBHG, BRAL en IEB wijzen er echter op dat het gelet op de financiële situatie van bepaalde Brusselaars verstandig zou zijn elk gezin per maand een aantal gratis zakken te geven, zodat de mensen het nieuwe systeem gewoon kunnen worden. Afgezien van de invoering van die taks op

de restafvalzakken beveelt de RLBHG aan om een nieuwe sensibiliseringscampagne over gescheiden afvalophaling te voeren naar de bevolking, waarin dan speciaal gewezen wordt op het financiële voordeel dat de mensen daarbij hebben.

Ganshoren vindt ook dat het Gewest de modaliteiten zou moeten onderzoeken om een taks te hanteren die zou afhangen van de hoeveelheid geproduceerd afval, waarbij wel rekening gehouden zou worden met de samenstelling van het gezin.

De FEBEM betreurt dat er geen variabele bijdrage is ingevoerd die afhangt van de tonnage/het volume, zoals dat in Vlaanderen of in Wallonië gebeurt. De federatie denkt nochtans dat dit de enige doeltreffende manier is om de bevolking te sensibiliseren voor preventie en recyclage.

IEB vraagt dat de jaarlijkse subsidie van het Gewest aan Net Brussel niet langer forfaitair zou zijn, maar dat die zou afhangen van hoe dat agentschap presteert inzake gescheiden inzameling van herbruikbaar afval en recycleerbaar afval, zoals al het geval is voor sociale-economiebedrijven.

Sint-Gillis dringt erop aan dat de sorteerverplichting zou samengaan met een specifieke sensibiliseringscampagne naar verschillende doelgroepen (hoog of laag inkomen, kleine of grote woningen, Nederlandstalig, Franstalig of anderstalig).

De economische operatoren het principe van 'de vervuiler betaalt' doen naleven

De RLBHG merkt op dat het principe van 'de vervuiler betaalt' niet strookt met de differentiëring tussen particulieren en professionelen die eveneens een aantal gratis zakken toegekend zouden moeten kunnen krijgen en de Raad stelt ook vast dat de uniformisering van die regelingen heel wat fraude zal kunnen voorkomen waarbij geprobeerd wordt afval van industriële werkzaamheden te laten doorgaan voor huishoudafval.

De ESR benadrukt dat dit principe niet strookt met de wil van het Gewest om geen betalende zakken op te leggen. Het lijkt de Raad bijzonder moeilijk een systeem met betalende zakken te organiseren voor winkels indien die maatregel niet algemeen genomen wordt en vindt dat de handelaars geen andere verplichtingen zouden moeten krijgen dan de verplichtingen die de particulieren op dit vlak moeten nakomen. Daarom denkt de Raad dat het opportuener zou zijn het begrip 'afvalvolume' te hanteren in plaats van de hoedanigheid van natuurlijk persoon of rechtspersoon.

De FEBEM benadrukt dat de wet een duidelijk onderscheid moet maken tussen het huishoudafval en het afval van winkels en kmo's, net zoals in het Vlaamse Gewest. De federatie dringt op dat vlak aan op het begrip van de reële kosten en vindt het niet logisch dat de Brusselse belastingbetaler voor een deel de kosten voor het beheer van het handelsafval betaalt, als gevolg van de kunstmatig lage tarieven van Net Brussel. De federatie wijst er speciaal op dat de doelstelling in punt 8.3 van het plan, om "de economische operatoren het principe van 'de vervuiler betaalt' te doen naleven" daar niet mee strookt, aangezien er wordt voorgesteld het afval gratis gescheiden op te halen bij de handelsklanten van het Agentschap.

De FEBEM vindt dat alleen neutrale ambtenaren (BIM, gemeenten) zouden mogen controleren of de verplichting om een commercieel ophalingscontract te hebben, wordt nageleefd en dat die controle niet zou mogen gebeuren door ambtenaren van Net Brussel, die van die gelegenheid gebruik maken om exclusieve contracten ten gunste van Net Brussel te verkopen.

Sint-Joost-ten-Node wil dat uitbaters van kleine winkels gesensibiliseerd zouden worden over afvalsortering zodat zij de selectieve afvalzakken van het Gewest in hun aanbod zouden opnemen. De gemeente benadrukt dat de consumenten sorteren naar gelang de informatie over de recyclagekanalen transparant is.

Harmonisering van de taks op de verbranding van afval

IEB betreurt dat het ontwerp van plan alleen maar overweegt een studie te laten uitvoeren over de mogelijkheid om een afvalverbrandingstaks in te voeren waarbij de hiërarchie van het afvalbeheer toegepast kan worden, hoewel een dergelijke taks al bestaat in Vlaanderen en in Wallonië. IEB vindt dat ook het GAN die nieuwe taks zou moeten betalen om het agentschap ertoe aan te zetten aan afvalscheiding en aan hergebruik te doen.

De RLBHG benadrukt dat het interessant zou zijn een verbrandingstaks te heffen die van toepassing is op iedereen die te verbranden afval aanvoert, en dus ook op het GAN; de inkomsten van die taks zouden naar een fonds gaan dat moet dienen om de uitvoering van de maatregelen van het plan te financieren.

De ESR dringt erop aan dat die eventuele afvalverbrandingstaks een taks op het gebruik zou vormen in plaats van een forfaitaire taks, vooral vanwege het stimulerende effect dat een dergelijke gebruikstaks zou kunnen hebben. De Raad dringt erop aan dat de ondernemingen die in een goed nageleefd preventieplan zouden stappen een korting of vrijstelling zouden kunnen krijgen voor die verbrandingstaks.

De werkgevers- en middenstandsorganisaties vragen zich af of die verbrandingstaks wel gepast of nuttig is.

Oudergem vraagt om toelichting bij die bepaling (taks op de verbranding van afval).

Over de terugnameplicht

De publieke controle versterken en de bestaande regelingen harmoniseren

Schaarbeek vindt dat de producenten absoluut geresponsabiliseerd moeten worden om de aankoopgewoonten te veranderen en benadrukt de moed van het plan om de producenten aan te pakken door speciaal te wijzen op de gedeelde verantwoordelijkheid van de producent en de consument en op het principe van 'de vervuiler betaalt'.

De ESR vindt dat de logica van een interregionale samenwerking zou moeten gelden voor alles wat de terugnameplicht betreft. De Raad wil dat de toename van het aantal systemen en beheersinstellingen beperkt wordt en zou de reglementering omtrent de terugnameplicht ook graag aangevuld zien met bepalingen die andere actoren voor hun verantwoordelijkheid plaatsen, zoals de gebruikers en de consumenten.

De ESR benadrukt dat de eerste twee voorschriften van pagina 62 tegenstrijdig zijn met elkaar.

De ESR vindt dat er in alle fasen van de afvalverwerking publieke controle mogelijk moet zijn, en niet alleen in de productiefase. De Raad vindt overigens dat specifieke verplichtingen op alle betrokken partijen van het recyclagecircuit moeten slaan (gebruiker, recycleerder, logistiek) en niet alleen op de producenten/invoerders.

De FEBEM herinnert aan twee essentiële elementen voor de sector:

- een duidelijk onderscheid tussen huishoudafval en industrieel afval;
- de toepassing van de wet op de overheidsopdrachten in het kader van het beheer van huishoudafval, ongeacht of dat in hoofde van overheidsactoren gebeurt of in hoofde van erkende instellingen of beheersinstellingen.

Federauto vindt dat er nog altijd te weinig controle op 'free-riders' gebeurt – die zich met andere woorden niet aansluiten bij een milieubeheerorganisatie – en dat die controles versterkt moeten worden.

Sint-Gillis wil dat er een terugnameplicht ingevoerd zou worden voor oude meubelen, om sluikstorten tegen te gaan.

De producenten van gevaarlijk afval responsabiliseren

De werkgevers- en middenstandsorganisaties benadrukken dat er voor een beter beheer van gevaarlijk afval niet noodzakelijkerwijze een fonds moet worden opgericht door de privésector. Zij bevelen eerder een duidelijke communicatie en een goede opvolging aan.

De werkgevers- en middenstandsorganisaties benadrukken dat er al specifieke maatregelen getroffen zijn voor het gevaarlijk afval van de bedrijven en dat daar al een terugnameplicht voor geldt.

Federauto heeft vragen bij het belang om een terugnameplicht op te leggen voor bepaalde gevaarlijke producten, zoals startaccu's met lood, die al een positieve waarde hebben. De federatie vindt trouwens dat er niet aan een uitbreiding van de terugnameplicht voor gevaarlijk afval gedacht zou moeten worden indien het Brussels Hoofdstedelijk Gewest zijn containerparkennet voldoende zou uitbreiden.

Verpakkingen

De ESR benadrukt dat er een gecoördineerd beleid over verpakkingsafval moet zijn, op zijn minst op federaal niveau, en vraagt de Regering erop toe te zien dat strikt regionale maatregelen de werking van de samenwerkingsovereenkomst niet hinderen en dat die de huidige goede recyclageresultaten niet in het gedrang zouden brengen.

Batterijen en accu's zonder lood en startaccu's met lood

Federauto meldt dat de nieuwe Europese richtlijn geen inzamelingdoelstellingen vastlegt voor startaccu's met lood en niet nog ambitieuzere doelstellingen vereist. De federatie dringt erop aan dat de vastgelegde doelstellingen zouden stroken met de andere Gewesten.

Het CODA is ongerust over de regelmatige hinder en vervuilingen van het accurecyclagebedrijf FMM in Anderlecht en vraagt zich af waarom een dergelijk verontreinigend bedrijf werd toegelaten in Brussel. Het comité vraagt om de normen omtrent de vervuiling door zware metalen in de drie Gewesten en vooral in Brussel te definiëren of te versterken, om strenge voorwaarden en controles te hanteren, om een nieuw openbaar onderzoek te starten, en om de vergunning grondig te herzien.

Afgedankte voertuigen

Febelauto betwist de bewering dat de inzamelings- en recyclagecijfers in 2006 niet gehaald werden.

Banden

De RLBHG vraagt het Gewest de voorschriften over de kanalen voor recyclage en hergebruik van versleten banden niet te vergeten die vermeld staan in het koninklijk besluit van 15 maart 1968 over de technische voorwaarden waaraan motorvoertuigen en hun aanhangwagens moeten voldoen.

Federauto vraagt om de tekst van het plan te nuanceren en vindt dat de sortering van herbruikbare banden om die onmiddellijk opnieuw in omloop te brengen, bevorderd zou moeten worden. De federatie vindt dat het er voor de bedrijven niet op zou mogen neerkomen de recyclagekanalen financieel te ondersteunen maar wel om de juiste prijs te betalen.

Afgedankte elektrische en elektronische apparaten

De RLBHG en BRAL betreuren dat Recupel in Brussel niet aan de Europese doelstelling van 4 kg per inwoner voldoet voor de terugname van afgedankte elektrische en elektronische apparaten (AEEA).

De RLBHG en BRAL betreuren ook dat het bedrag van de bijdragen aan Recupel op geen enkele manier gekoppeld is aan de afbraakfaciliteit, aan de recuperatiemogelijkheid, aan het gewicht of aan de samenstelling van de AEEA; dat maakt dat de producenten er niet toe aangezet worden om milieuvriendelijker producten op de markt te brengen.

Daarom vraagt de RLBHG aan het Gewest het bedrag te verhogen dat aan de handelaars uitgekeerd wordt voor de recuperatie van hun afval, om hen aan te moedigen voorrang te geven aan het legale circuit en niet aan de illegale afvaltransportcircuits, en ook om door middel van de tarieven een milieuvriendelijkere houding te bewerkstelligen bij de producenten.

De ESR vindt dat "de toegang [...] tot onmisbare technische informatie voor elke herstelling" een prioriteit vormt inzake de recuperatie van de AEEA's.

De Raad is van mening dat de vele gevallen van sluikstorten in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest er waarschijnlijk toe leiden dat *de inzamelingspercentages in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest lager zijn*. Daarom denkt de Raad dat de afvalhandelaars als eersten geresponsabiliseerd moeten worden en dat zij dezelfde verplichtingen opgelegd moeten krijgen als de producenten.

Federauto vraagt om nadere gegevens toe te voegen aan de tekst en betreurt dat het Brussels Gewest nog geen milieuovereenkomst heeft gesloten met de industrie voor de terugname van die afvalstroom, en de federatie merkt op dat de bijdragen door het uitblijven van een dergelijke overeenkomst aanzienlijk dreigen toe te nemen.

De werkgevers- en middenstandsorganisaties verzetten zich ertegen dat Recupel bijkomende percentages opgelegd krijgt voor hergebruik want het is niet de taak van die organisatie om die producten te hergebruiken.

Geneesmiddelen

De RLBHG vraagt dat het plan zou voorzien in een systeem om kleine hoeveelheden geneesmiddelen te recupereren en maakt er zich zorgen over dat de geneesmiddelen die de particulieren terugbrengen niet langer teruggenomen lijken te worden door de medische circuits, waardoor dat afval in de restafvalzak belandt.

Sint-Gillis wil dat er doeltreffende controle-instrumenten komen voor de terugname van vervallen geneesmiddelen door apotheken.

Minerale oliën

Federauto betreurt dat het Brussels Gewest nog geen milieuovereenkomst heeft gesloten met de industrie.

Fotografisch afval

De ESR stelt voor dat die terugnameverplichting zou worden ingetrokken, net zoals in Vlaanderen; er moet immers rekening gehouden worden met de steeds toenemende digitale fotografie.

Supragewestelijke, interregionale en internationale samenwerking

De ESR en de FEBEM steunen de doelstelling van de interregionale samenwerking volop.

De FEBEM beveelt aan een samenwerkingsplan op te stellen (op basis van het voornemen van het Vlaamse Gewest om een samenwerkingsplan op te stellen met de federale overheid).

Zorgen voor de medewerking van alle actoren aan de verdere ontwikkeling van het plan

De ESR verleent zijn volle steun aan het voornemen om alle actoren te laten meewerken aan de verdere ontwikkeling van het plan.

Schaarbeek en Evere steunen het voornemen van het Gewest om de vordering van het afvalstoffenplan "op zijn minst om de twee jaar" mee te delen aan alle burgers "die daarom vragen" en de gemeenten benadrukken het belang om bij de bevolking grote ruchtbaarheid aan die mogelijkheid te geven en om de praktische modaliteiten van die procedure daar duidelijk bij toe te lichten.

Bijlage 3 – Lijst van de ontvangen adviezen

1. Economische en Sociale Raad
2. Raad voor het Leefmilieu
3. Bral
4. Inter-Environnement Bruxelles
5. FEBEM
6. Febeuto
7. Federauto
8. Fevia
9. Rotor
10. Aanval op Afval/Haro sur les déchets
11. Febelgra
12. CODA
13. ASBL Asepré
14. Gemeente Ukkel
15. Gemeente Schaarbeek
16. Gemeente Sint-Joost-ten-Node
17. Gemeente Jette
18. Gemeente Watermaal-Bosvoorde
19. Gemeente Ganshoren
20. Gemeente Evere
21. Gemeente Oudergem
22. Gemeente Sint-Gillis
23. Gemeente Etterbeek
24. De heer Leclercq
25. Mevrouw Meunier, Schaarbeek
26. Mevrouw Statski, 1080 Brussel
27. Mevrouw Dumoulin, Ukkel
28. De heer Delvaux, Elsene
29. Mevrouw E. Donou
30. Mevrouw K. Vandeput
31. Mevrouw A. Neumann
32. De heer Jehaes

